

GOSTILI SMO SVETOVNO
PRVENSTVO

SPOMINI NA PREHOJENO
KRAPANOVO POT

ŠIMLOVI IZ TOPOLA

NEKAJ O NOVI VASI NEKOČ

5

8

12

16

Bloški korak

glasilo občine Bloke
junij 2010
letnik 11 | številka 3
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Poletje na Blokah

Župan Jože Doles

Poletje na Blokah? Ne, v resnici gre bolj za Bloke v poletju, za vprašanje, kako se Bloke sploh lahko umestijo v ta čudoviti del leta. Poletje nezgrešljivo povezujemo z relativnim obiljem prostega časa, s počitnicami, z druženjem in nekaj več gibanja, s potovanja, seveda tudi z vročino in s kakšno kopalno vodo ter podobnimi, večinoma kar prijetnimi

rečmi. Sicer pa je lahko prijetno praktično, če je ustrezno odmerjeno in postavljeno v smiselni kontekst.

Bloke lahko človeku nekaj prijetnega ponudijo na številnih področjih. Vprašanje pa je, kako lahko zadovoljijo poletna pričakovanja Bločanov in tudi ostalih. Sonce imamo, obalo tudi, pa tudi relativno čisto vodo, brez meduz. Nekaj lokalov je, nekaj površin za klesanje te-

lesa tudi, jesti in piti ti lahko dajo, vroče je, skratka, na videz pravi (k)raj za dokaj tipične, lenobne počitnice.

Kljub temu, da smo geografsko priznani, Blok v turističnih vodičih že ni lahko najti, še posebej, če je vodič tuj in če obravnava večje ozemlje od Notranjske. To je pa torej počitniška realnost. Bi bilo lahko drugače?

Bralcem čestitamo ob dnevu državnosti!

Na Blokah imamo še veliko razvojnih priložnosti in idej

V PREJŠNJI IZDAJI BLOŠKEGA KORAKA SMO PREDSTAVILI NAŠE RAZVOJNE NAČRTE ZA TEKOČE LETO 2010. NA OBČINI BLOKE PA PRECEJŠEN DEL RAZPOLOŽLJIVEGA ČASA NAMENIMO TUDI PRIPRAVI RAZVOJNIH PROJEKTOV, KI JIH ŽELIMO IZVAJATI V NASLEDNJIH LETIH. OBČINA BLOKE JE V ČASU SVOJEGA DELOVANJA VSEKAKOR IZVAJALA SKRBNINO NAČRTOVANE KORAKE; VSE Z NAMENOM, DA SE VSEM PREBIVALCEM BLOŠKE PLANOTE ZAGOTVI VIŠJI NIVO KVALITETE ŽIVLJENJA. IDEJ IN NAČRTOV TER POTREB JE ŠE OGROMNO, ZATO VAM ŽELIM V NADALJEVANJU TEGA PRISPEVKA NEKAJ LE-TEH PODROBNEJE PREDSTAVITI.

Župan Jože Doles

NOVA ŠPORTNA DVORANA

Telovadnica v Novi vasi je bila zgrajena pred več kot 50-imi leti. V času izgradnje je bila v ponos Bloški planoti in ena najlepših na področju Notranjske. Standardi in potrebe pa so se z leti spremenili, zato je telovadnica danes tako po velikosti kot tudi po opremljenosti povsem neprimerna. V Bloškem koraku smo že pisali, da je za novo športno dvorano izdelan idejni projekt, občina pa razpolaga s potrebnimi zemljišči. V tem trenutku poteka izbor projektantske organizacije, ki bo začela s pripravo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki ga želimo pridobiti čimprej. Izgradnja nove športne dvorane se bo izvajala v naslednjih letih, dinamika gradnje pa je odvisna od možnosti pridobivanja dodatnih finančnih virov.

Z izgradnjo nove dvorane bi se sprosti-

la stara, ki bi jo lahko preuredili v kulturni dom, večnamenski oder pa bi lahko namenili za razširitev vrtca. Z izgradnjo nove športne dvorane in preureditvijo stare telovadnice bi na Blokah zaključili večletno investicijo v obnovo in izgradnjo osrednjega objekta, v katerem se odvijajo praktično vse dejavnosti za skupne javne potrebe.

REŠITEV SPORA MED KMETIJSKIMA

ZADRUGAMA

Že več kot desetletje pa je razvoj Blok obremenjen s sporom med KGZ Cerknica in Kmetijsko zadrugo Bloke. Zaradi tega spora, ki ga tudi sodišča ne morejo (oziroma nočejo) ustrezno rešiti, so do danes ostale nerealizirane številne razvojne priložnosti. Med drugim bi na Blokah nujno potrebovali sodoben trgovski center. Bločanom ni v ponos nevzdrževan

in propadajoč objekt t. i. »Modičeve hiše«, v katerem bi občina lahko uredila tudi muzej Bloškega smučarja. Zaradi spora med zadrugama je blokiran promet z zemljišči v naselju Nova vas. Občina Bloke bi potrebovala ustrezna zazidljiva zemljišča za potrebe izgradnje doma za starejše občane. KGZ Cerknica ima v lasti tudi ustrezna zemljišča, primerna za ureditev travnatega nogometnega igrišča z atletsko stezo in druge zelene površine. Vse to in še marsikaj se bo lahko zgodilo v naslednjih letih, če bomo zmogli dovolj modrosti ter poiskali ustrezen dogovor.

Osebo se zelo zavzemam za razrešitev tega spora. Pripravil sem že več variant medsebojnega dogovora, ki bi lahko služil kot osnova za izvensodno poravnavo. Vsebinsko teh dogovorov smo že večkrat skupaj analizirali s predstavniki obeh zadrug v sporu. Na podlagi teh predlogov bi vsaka od sprtih strani nekaj pridobila, največ pa bi pridobile Bloke!

PROMETNE POVEZAVE

Bloke so povezane s sosednjimi občinami preko dveh državnih cest, in sicer državne ceste Unec-Žlebič, ki nosi oznako R 212, in državne ceste Nova vas-Velike Lašče z oznako R 748. Slednja je pod upravljanje Direkcije RS za ceste prenesena šele pred nekaj leti. Cesta v smeri proti Velikim Laščam je najkrajša povezava Blok z glavnim mestom ter s tega zornega kota za Bloke zelo pomembna prometna povezava. Cesta je slabo vzdrževana, v območju Lužarjevega brega še delno v makadamski izvedbi.

Zavedam se, da bo v naslednjih letih potrebno vložiti še veliko energije in naporov zato, da se tudi ta cesta ustrezno umesti v plan posodobitev državnih cest.

Precej boljše je stanje na državni cesti Bloška Polica - Sodražica, ki vodi po ozemlju Bloške planote. Ta cesta je bila pred kratkim dokončno sanirana tudi na najslabšem odseku od odcepa za Veliki Vrh do odcepa za Studenec. S to sanacijo so bili poplačani dolgoletni napor, ki smo jih na Občini Bloke vlagali v ta projekt.

Seveda pa razvoj ni nikoli zaključen. V razgovorih z vodstvom Direkcije za ceste RS smo jih

uspeli prepričati, da je v nadaljevanju potrebno izvesti še številne posodobitve na cestnem odseku te ceste, ki poteka skozi naselje Nova vas. Tako imam v mislih ureditev križišč s poudarkom na križišču v centru Nove vasi, ureditev avtobusnega postajališča, izvedbo ustreznih ukrepov zaradi umiritve hitrosti, ureditev pločnikov itd. Vse navedene posodobitve bodo predhodno projektno obdelane, trenutno se že izdeluje idejni projekt.

ZAGOTOVITEV USTREZNIH POGOJEV ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA IN OBRTI

Z nakupom bivših vojašnic v Velikih Blokah se je na Blokah začelo tudi novo poglavje na področju gospodarskega razvoja. Na podlagi tega nakupa smo za razvoj industrije in obrti pridobili 10 hektarjev zazidljivih, delno komunalno opremljenih zemljišč, kjer bodo sedanji in bodoči podjetniki lahko širili svoje podjetniške ideje.

Za bodočo poslovno-industrijsko cono smo že izvedli spremembo prostorskega plana, s čimer se je zemljišče, namenjeno za vojaške potrebe, spremenilo v zemljišče za gospodarske namene. V tem trenutku skupaj s konzorcijem lastnikov izvajamo drugo fazo prostorskega plana, in sicer t. i. OPPN (podrobni načrt urejanja). Po zaključku te faze, ki je v principu že gradbeno dovoljenje, se bo lahko začelo z izvedbo konkretnih investicij v komunalno opremljanje cone kot tudi investicije na posamezni parceli v lasti posameznih podjetnikov. Na ta način se bodo na Blokah vzpostavili pogoji za nov gospodarski zagon.

ZAGOTOVITEV USTREZNIH POGOJEV ZA RAZVOJ TURIZMA

Na Blokah se je na področju razvoja turistične infrastrukture v zadnjih letih zgodil velik premik. Naj omenim le najpomembnejše dosežke: ureditev Bloškega jezera, ureditev cestne infrastrukture in vaških jeder, ustanovitev turistične pisarne, razširitev turistične ponudbe itd.

Da bi turizem postal pomembnejša gospodarska panoga, pa bo potrebno postoriti še marsikaj. Predvsem pa se bo potrebno odločiti, ali in kdo želi od turizma resnično živeti. Resni nosilci turistične ponudbe se bodo morali tesneje povezovati, in sicer na Blokah ter v širši

okolici notranjske in dolenske regije. Na globalnem turističnem trgu lahko uspemo le dobro povezani in organizirani.

Občina Bloke bo pri teh procesih aktivno sodelovala. Velike možnosti vidim tudi pri razširitvi naše turistične ponudbe; na primer ustanovitev muzeja Bloškega smučarja, aktivno trženje »Nature 2000 v porečju Bloščice« ter trženje druge naravne in kulturne dediščine Bloške planote.

to prebivalstva nad 50 prebivalcev na hektar, kar nam nalaga tudi veljavna zakonodaja. Pod okoljsko infrastrukturo imam v mislih izgradnjo kanalizacijskih sistemov za odpadne in meteorne vode ter postavitve ustreznih čistilnih naprav. Še naprej si bomo prizadevali tudi za obnovo poškodovanih odsekov cestnega omrežja na celotnem območju naše občine, da bi cestno omrežje ohranjali v dobrem stanju. Že lani smo pristopili tudi k pripravi projekta za izgradnjo širokopasovnega internetnega

Šolska igrišča

Glavna cesta na Blokah

RAZVOJ KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Tudi v naslednjih letih bomo skrbeli za obnovo in razvoj komunalne infrastrukture na celotnem področju občine Bloke. V načrtu imamo širitev vodovodnega omrežja, vse z namenom, da bi vsem prebivalcem zagotovili trajno oskrbo s kvalitetno pitno vodo iz javnega vodovodnega sistema. Pripravljamo se tudi na izgradnjo okoljske infrastrukture v naseljih z gosto

omrežja, ki ga želimo zgraditi do vseh zainteresiranih porabnikov na področju naše občine.

Iz pregleda naših načrtov in planov za naslednje obdobje je razvidno, da imamo na občini jasno oblikovane načrte in da vemo, kaj Bloke potrebujejo. Od nas in naših prizadevanj pa je odvisno, katere od naštetih načrtov bomo v resnici tudi realizirali.

Župan Jože Doles

PRIPOROČILO KANDIDATOM ZA OBČINSKE FUNKCIJE

Napredek je bil nekoč morda nekaj dobrega, toda zdaj traja že predolgo.

Ogden Nash; ameriški pesnik lahkega verza, trpke satiričnosti, nebrzdanega humorja in nenavadnih besednih iger

PRODAMO

Turistično društvo Bloke proda študijo: **Muzej bloške smučarske kulture**. Imamo zagotovilo, da študija doslej še ni bila prebrana. Ponudbe pošljite v zapečateni kuverti s pripisom »Privoščite si premierno branje«.

TD Bloke

Prometna in okoljska infrastruktura Velike Bloke

Kot smo že v prejšnji številki napovedali, so na tem projektu izvajalci del pričeli z deli takoj, ko je zima popustila. Najprej je bilo potrebno urediti cesto ter njen spodnji ustroj pripraviti za izvedbo asfaltnih del, ki so se izvedla v drugi polovici meseca maja. Bločani so se končno spet lahko zapeljali po sodobni glavni cesti skozi naselje Velike Bloke. Cesto bomo še opremili z vertikalno in horizontalno promet-

ivalci Velikih Blok posebej obveščeni.

Prav je, da na tem mestu povemo, da se je pri obnovi naselja zelo aktivno vključil vaški odbor, saj se je pod njegovim vodstvom uredilo vaško igrišče, parkirišče na koncu vasi (Male gase) in dostop do podružnične cerkve z manjšim parkiriščem. Vaščani so ob tem naredili veliko ur prostovoljnega dela, še posebej

Da pa ne bi na sredi Velikih Blok ostal gasilski dom neurejen, so se prizadevni Bločani lotili tudi tega. V letošnjem letu Prostovoljno gasilsko društvo Velike Bloke praznuje 80-letnico svojega delovanja. V teh dneh pričakujejo tudi novo specialno gasilsko vozilo GVC 24/50. 18. 07. 2010 pripravljajo veliko praznovanje in predajo omenjenega vozila v uporabo. Zaradi naštetega so se lotili tudi obnove doma in spet

Anton Drobnič

no signalizacijo, da se bo promet po njej odvijal kar se da varno.

So pa prebivalci Velikih Blok budno spremljali izvajanje del na cesti. Eden izmed njih, s katerim sva se pogosto srečevala, je bil tudi Drobnič Anton, po domače Froletov ata.

Ko sem ga ob zaključku del povprašal, kako ocenjuje opravljeno delo, mi je odgovoril: »Imel sem priložnost spremljati gradbena dela po naselju od začetka do konca in mislim, da so se fantje zelo potrudili. Kanalizacija so izdelali iz zelo gladkih plastičnih cevi in jih nato še obbetonirali. Vodovod je obnovljen in to iz litoželeznih cevi. Tudi cesta je dobro narejena, še posebej, ker se je čez zimo dobro uležala. Po mojem mnenju bo cesta in kar je v njej vgrajeno vzdržalo veliko let. Pa kaj bi pravil, saj bloška občina vse v redu naredi. Ti pa le glej,« mi je še rekel, »da boste v gornjem koncu Velikih Blok ravno tako kvalitetno naredili.« Seveda sem mu obljubil.

Tudi sanacijska dela na čistilni napravi gredo h koncu. Trenutno se izvajajo elektromontažna dela in urejanje okolice. Potrebno pa bo postaviti še varovalno ograjo. Sledi še »suhi« in »mokri« zagon čistilne naprave in po naši oceni bi morala biti čistilna naprava v roku dveh mesecev pripravljena za obratovanje.

Kdaj bo možno posamezna gospodinjstva priključiti na kanalizacijski sistem, bodo preb-

Jože Ponikvar

je bil prizadeven Ponikvar Jože, po domače Ulčarjev, saj je bil prav on glavni koordinator vseh akcij.

Ob zaključku del mi je povedal: »Vesel sem, da smo s skupnimi močmi vse to uredili. Veš, dolgoletni sen Bločanov je bil, da bi se dostop do podružnične cerkve le nekako uredil, pa enkrat ni bilo časa, spet drugič je bilo mnenje, da je treba vse predhodno zemljiško knjižno urediti in tako je šlo vse do danes. Sedaj pa nam je uspelo. V veselje mi je bilo delati skupaj s prizadevnimi vaščani, saj je bilo dovolj, da sem se pojavil na delovišču, pa so prišli pomagat brez poziva. Moram pa se zahvaliti občini Bloke, še posebej županu Jožetu Dolesu, za pomoč pri izvedbi teh del, saj brez te pomoči projekt ne bi uspel.«

Kanalizacija

Miro Doles

predvsem s prostovoljnim delom. Tako bodo poslej v Velikih Blokah imeli sodoben in moderno urejen gasilni dom.

Vodja in organizator aktivnosti okrog gasilskega doma je predsednik društva Mirko Doles. Ko sva se srečala pred gasilnim domom v času akcije, mi je rekel:

»Veš, če ne bi pristopili k tej obnovi, bi naš dom ob takem praznovanju, kot je 80-letnica delovanja društva in prevzem novega vozila, kazal kaj klavrno podobo, še posebej, ker je ostala okolica lepo obnovljena. Pri tej obnovi je veliko prostovoljnega dela in pogosto se zgodi, da so dopoldne Bločani udeleženi v akciji pri vaškem projektu, popoldne pa pri gasilcih. K sreči je samo še za par dni dela. Že sedaj se zahvaljujem vsem, ki so se odzvali in nesebično priskočili na pomoč s svojim prostovoljnim delom, za pomoč pa se zahvaljujem tudi občini Bloke in županu gospodu Jožetu Dolesu.«

Ja, res je, prebivalci naselja Velike Bloke so združili moči in spodnji del vasi je v redu! Upamo, da bomo v naslednji številki tega glasila že lahko poročali o izgradnji okoljske infrastrukture v gornjem predelu naselja Velike Bloke.

Želimo vam prijeten oddih v vročem poletju.

Stane Jakopin

Prvo svetovno prvenstvo na Blokah

V NEDELJO POPOLDNE 18. APRILA 2010 SE JE NA BLOŠKI PLANOTI KONČALO 16. SVETOVNO PRVENSTVO PSOV V SLEDENJU. PRIREDITEV, KI JE IMELA REKORDNO UDELEŽBO DRŽAV IN UDELEŽENCEV, JE POKAZALA VSE DOBRE STRANI TEGA KINOLOŠKEGA ŠPORTA IN USPOBLJENOST PSOV IN VODNIKOV ZA DELO V IZREDNO TEŽKIH POGOJIH, KI JIH JE V TEH DNEH NUDILA BLOŠKA PLANOTA. UGLEDNI GOSTJE PA SO S SVOJO PRISOTNOSTJO SAMO ŠE DOPOLNILI POMEMBNOST PRVENSTVA.

Ponujeno organizacijo 16. svetovnega prvenstva psov v sledenju s strani Tehnične komisije FCI je Kinološka zveza Slovenije leta 2008 zapala svoji članici Kinološkemu društvu psov sledarjev. Člani društva smo se takrat takoj lotili dela in osnovnega projekta organizacije. Sogovornike smo dobili na Bloški planoti, kjer smo konec leta 2008 podpisali dogovor o soorganizaciji z Občino Bloke, Turističnim društvom Bloke in Lovsko družino Martin Krpan Bloke. In potem se je pričelo pripravljanje terena, Bloško planoto smo prehodili po dolgem in počez, vsak grm in samoraslo drevo nam je bilo v pomoč pri pripravljanju sledi in logistike. Pri tem smo imeli veliko pomoč in soglasnost lokalnega prebivalstva, predvsem lastnikov travnikov in pašnikov, na katerih smo želeli pripraviti sledi po mednarodnem programu IPO-FH. Jesenske državne preizkušnje na tem prostoru so pokazale, da psom ne bo lahko, saj kraška podlaga ne nudi najboljših pogojev, košene in nekošene površine pa so še dodatno dvignile težavnost dela. Ker smo pripravljali svetovno prvenstvo v sledenju, taki pogoji ne bi smeli biti problematični, saj smo se s tem šele približali zahtevam mednarodnega pravilnika.

Ob pripravi terenov smo gradili tudi ostalo, kar spada v organizacijo. Prenočitvene zmožnosti v tem delu so bile bolj pičle, zato smo na Bloško planoto namestili samo delavce, ki so delali na prireditvi (polagalci

sledi, križanje in prevoz na sledi), za tekmovalce in njihove spremljevalce pa smo uredili prenočitve v Grosuplju in okolici, kjer so nekateri že od 5. aprila pridno trenirali, saj je dolga zima povsod po Evropi onemogočala dolgo in kvalitetno pripravo psov na prvenstvo.

Kot organizatorji smo za vse udeležence in njihove spremljevalce pripravili tudi nekaj drugih dogodkov, predvsem smo jim želeli pokazati naravne lepote Slovenije. V torek smo vse zainteresirane odpeljali na ogled Cerkniskega jezera, kot redke naravne znamenitosti. Še večje navdušenje in občudovanje pa je povzročil ogled Rakovega Škocjana z Velikim in Malim naravnim mostom. Tujci se kar niso

Prebivalci Bloške planote res zaslužijo pohvalo za sodelovanje. Lastniki in najemniki zemljišč, kjer je bilo izpeljano prvenstvo, so korektno sodelovali z nami. Veliko podporo smo imeli tudi pri Občini Bloke in njihovem županu Jožetu Dolesu, ki je kot govornik pozdravil navzoče na zaključni prireditvi in v spomin na prvenstvo podelil slike bloškega smučarja ministrici za obrambo dr. Ljubici Jelušič, predsedniku Tehnične komisije pri FCI Fransu Jensenu, predsedniku Prireditvenega odbora 16. svetovnega prvenstva psov v sledenju Branetu Pušu in svetovni prvakinji v sledenju Evi Panakovi.

mogli ločiti od naravnih lepot, šele brezplačna zakuska v hotelu v neposredni bližini jih je zvrabila stran od edinstvene stvaritve narave. Ob vračanju v Grosuplje so bili tujci navdušeni nad videnim, predvsem Angleži in Skandinavci se niso mogli načuditi lepoti naše pokrajine.

Obnovljeni grad Snežnik je bila tretja znamenitost, ki smo jo pokazali udeležencem prvenstva. Edinstvena starinska oprema je dodobra prikazala življenje naših prednikov. Klub kmečkih žena in deklet iz tega dela Slovenije pa je za konec prisotnim postregel še z domačimi nemesnimi dobrotami, ki so šle ravno tako v slast.

V sredo, 14. aprila, je bil prvi uradni dan; na Grajskem vrtu Boštanj pri Grosuplju, kjer je bila tudi uradna pisarna tekmovanja, je potekala prijava ekip, veterinarski pregled, pregled opreme za sledenje, sestanek z vodji ekip in nato je sledila slavnostna povorka. Organizatorju se je prijavilo 23 držav s 44 tekmovalci v konkurenci in 15 rezervami. V zadnjih dneh so nastop odpovedale reprezentance Norveške, ker zaradi snega niso mogli trenirati, zdravstvene težave psa so preprečile nastop tekmovalca iz Luxemburga, zakaj niso prišli Američani, pa nismo bilo obveščeni. Tako smo lahko ob spremstvu Godbe Grosuplje v povorki spremljali 20 držav in 38 tekmovalnih parov. Govorniki Brane Puš kot predsednik prireditvenega odbora, župan občine Grosuplje Janez Lesjak, Frans Jansen kot predsednik Tehnične komisije FCI smo poudarili pomembnost takih tekmovanj, prvenstvo pa je uradno odprl predsednik Kinološke zveze Slovenije in predsednik Državnega sveta RS mag. Blaž Kavčič. Po uvodnem ceremonialu je sledilo še žrebanje štartnih skupin.

Tehnična komisija FCI je za nadzornega, oziroma glavnega sodnika imenovala kinološkega sodnika Scheyer Gerlod iz Avstrije, kot sodnika za ocenjevanje dela psov pa Majtasa Dušana iz Slovaške in Stachowiaka Udota iz Nemčije. Ali vse teče tako, kot je predpisano, je nadzoroval delegat Kinološke zveze Slovenije Dominik Pleteršek.

In v četrtek, 15. aprila, se je pričelo. Polagalci so že ob 5.30 uri pričeli s polaganje sledi. V Grosuplju na Grajskem vrtu Boštanj je vozilo slovenke vojske odpeljalo na Bloško planoto prvo skupino tekmovalcev. Na Bloški planoti smo vse nastopajoče odpeljali do Kmečkega turizma Knavs, kjer je bil opravljen dodaten žreb, ki je določil dejansko izdelavo sledi. Od tu smo po dva in dva tekmovalca vozili

do začetka sledi. Za tak način smo se odločili predvsem zato, da imajo vodniki, ko prispejo na Bloško planoto, dovolj časa za sebe, da lahko nekaj pojedjo ali popijejo, da lahko pse peljejo na sprehod in da so psi imeli mir praktično do nastopa in se izognili nepotrebnim obremenitvam pred nastopom, predvsem pa, da so lahko počivali v senci ... Ta način organizacije je pri tekmovalcih in ostalih požel cel kup pohval, saj smo za pse in ljudi res dobro poskrbeli.

Tereni za sledi so bili vsak dan na drugem predelu Bloške planote. Razgibana podlaga je poskrbela za raznoličnost sledi, mešanja stare suhe trave in sveže zelene trave pa za težavnostne razmere. Vsi, ki poznamo razmere na Blokah, smo se bali premočnega sonca, saj je bil v ponedeljek in torek na terenih še sneg in tudi v sredo je še deževalo. Dež, ki smo si ga tako želeli in meteorologi tudi napovedali, se je v četrtek in petek spremenil v žareče sonce, ki je na Blokah napravilo najtoplejša dneva v tem letu. Vročina je povzročila veliko izparevanje, predvsem na travnikih, kjer je bilo veliko hlevskega gnoja. To je privedlo tudi do izredno slabih rezultatov, saj je bilo v četrtek od 24 nastopov samo 11 nastopov pozitivnih. V času med 11. in 16. uro, ko je nastopilo 14 tekmovalnih parov, sta bila uspešna samo naša dva tekmovalca. Državni prvak nemški ovčar Kvant je imel zelo veliko težav, na sledi je bil ves čas zelo aktiven, vendar z ogromno preverjanji

in samo izkušnje so 12 let starega psa pripeljale do konca sledi. Nekaj kasneje je sledila nemška ovčarka Zala, ki je delo za opazovalce in gledalce opravila najboljše od vseh tistega dne, vendar je slovaški sodnik pri oceni imel svojo računico in delo Zale slabo ocenil.

V petek je bilo, kar se rezultatov tiče, malo bolje, še vedno pa so psi omagovali na klančinah in v zapeljevalnih sledih.

V soboto za dobro jutro nas je razveselila Zala z dobrim pozitivnim rezultatom, bolj natančno nakazovanje predmetov pa bi ji prineslo še 10 dodatnih točk. Po nastopu Zale pa zopet rezultatski mrk, ki se je dogajal na lepih in ravnih terenih. Tega je prekinil Kvant, ki je na razgibanem terenu dosegel eno boljših ocen na svetovnem prvenstvu. Po tem nas-

Ob tem ne smemo mimo marljivih bloških gasilcev, ki so štiri dni skrbeli za promet, tako da ni prišlo do neljubih dogodkov. Seveda pa so tu še člani Lovske družine Martin Krpan, na čelu s predsednikom Lahom, člani Turističnega društva Bloke z neumornim predsednikom Stanetom Korenjakom, ki so nam bili na voljo zadnji dve leti. Osnovna šola Toneta Šraje Aljoše, gospa ravnateljica Milena Mišič in njene sodelavke so bile tudi zelo aktivne v zaključnem delu, kot tudi še nekateri drugi, ki so nam pomagali pri izpeljavi prvenstva. Vsem najlepša hvala.

topu smo bili vsi veseli, saj smo ugotavljali, da bo zelo malo reprezentanc, ki jim bo uspelo do cilja s pozitivno oceno pripeljati oba psa. Rezultat naših dveh psov in njunih vodnikov Rajka Žagarja in Danijela Lipiča je pomenil visoko ekipno uvrstitev. Nekaj pozitivnih rezultatov smo videli še do konca dneva, ostalim pa je bila Bloška planota pretežak zalogaj.

Kljub napovedi nas je v nedeljo presenetil dež. Nedelja je bila dan odločitve, saj se je odločalo o najboljših v posamični in tudi ekipni konkurenci. To dejstvo je na cesto med zaselkoma Fara in Topol privabilo veliko gledalcev, ki so lahko videli lepo delo večine psov. Za nas sta bila zanimiva nastopa tekmovalca iz Avstrije in Češke, ki sta odločala o ekipni razvrstitvi, in ravno tako nastopa tekmovalca iz Češke in Nemčije, ki sta odločala o posamični razvrstitvi.

Psa iz Avstrije in Češke, kljub lepim pogojem, nista bila uspešna in sta sled zapustila pred koncem, kar je pomenilo, da je Slovenija na drugem mestu in bi lahko ali morala biti še stopničko višje, če ne bi sodnik iz Slovaške počel to, kar je počel.

Proti koncu smo gledali še nastop nemškega tekmovalca, ki je v prvi preizkušnji dosegel najboljši rezultat. Tekmovalni par iz Češke ni dosegel dovolj dobrega rezultata, da bi posegel v sam vrh, zato je bilo zanimanje za nastop Nemca zelo veliko. Glede na to, kako je slovaški sodnik ocenjeval do sedaj, ni bilo pričakovati, da bo Nemcu dal oceno, ki ga bo pripeljala

do naslova svetovnega prvaka in s tem porinila njegovo tekmovalko iz Slovaške na drugo mesto. Stave so bile hude in samo nekateri smo bili prepričani, da ne bo dobil več kot 90 točk, saj smo imeli lastno izkušnjo s sodnikom iz Slovaške lansko leto. Nemeč in njegov pes sta dobila 87 točk in bila na koncu šele na 3. mestu. Znanci in prijatelji pa so zasedli prva mesta: prva Slovakinja, drugi Čeh in ...

Tako se je po tekmovalni plati končalo sledarsko prvenstvo. Nas pa je čakal še en kup dela z rezultati, poročili, predvsem pa s pripravo na zaključek tekmovanja. Zaradi dežja smo kolebali, kje pripraviti zaključek prvenstva; ali naj bo to športna dvorana v Novi vasi, ki bi gotovo osiromašila celotno predstavo, ali pa kljub oblačnosti in občasnemu dežju, razglasitev pripraviti na ploščadi pred občino Bloke. Glede na nasvete domačinov smo se odločili za zadnjo možnost. Od desete ure dopoldne je na bližnjem prostoru potekal sejem domačih izdelkov, obiskovalce je zabaval domači ansambel, pripadniki slovenke vojske so predstavili različne vojaške poklice, v neposredni bližini se je odvijalo državno prvenstvo psov v rally obediencu in cursingu. Ob 15. uri je pričela s koncertom godba slovenke vojske, tik pred slavnostno povorko udeležencev prvenstva pa so si gledalci lahko ogledali delo vojaških psov pri iskanju eksploziva in nato še za popestritev ples s psom. Vse dogajanje je budno spremljala častna gostja 16. svetovnega prvenstva psov v sledenju gospa ministrica

za obrambo Republike Slovenije dr. Ljubica Jelušič, ki je bila tudi osrednja govornica na zaključni prireditvi.

Razglasitev rezultatov je popestril tudi kulturni program, ki so ga izvedli otroci osnovne šole iz Nove vasi, Lovski pevski zbor in kulturna skupina z Blok.

Vsi nastopajoči so prejeli praktične nagrade Občine Bloke in sponzorja PROPLAN, najboljši pa seveda zlata, srebrna in bronasta priznanja za osvojena najboljša mesta na svetovnem prvenstvu.

Tudi nas kot organizatorje je prizadejala recesija in od obljubljenih sponzorskih sredstev smo dobili bore malo. Zato smo mora-

Kmečki turizem Knavs na Runarskem nam je v teh petih dneh služil za izhodiščno bazo. Od tu smo tekmovalce tik pred pričetkom dela odpeljali na sledi, tekmovalci so lahko opravili dolge sprehode po okoliškem gozdu, izkoristili senco in dano naravo. Tudi hrana je bila zelo okusna, saj jo je na terenu ob sledih vsak dan zmanjkalo. Odlično so skrbeli tudi za 16 naših strokovnih delavcev, ki so polagali sledi in jim vsak dan že ob 4.30 pripravili raznovrsten zajtrk in tudi dobro večerjo. Nikoli jim nič ni bilo odveč, vedno smo se dogovorili in takih »zunanjih« sodelavcev si lahko želi vsak organizator.

li kar krepko oklestiti delovno ekipo in vse stroške, ki niso bili nujno potrebni. Veliko smo si pomagali z materialnimi uslugami posameznikov in slovenske vojske.

Prireditve, ki je med udeleženci in gledalci naletela na same pohvale, so izpeljali: vodja na sledi je bil Miran Marš, vodja polagalcev Franc Žibert, Kolman Štefan in Ana Doganoc sta vodila vsak svojo četico polagalcev. Sledi so polagali Bodanec Roman, Puš Gregor, Škerlak Vlado, Cvek Sašo, Lavsegar Gorazd, Škoda Borut, Pokorn Rado in Kalin Izidor. Da so imeli psi na že tako težkih terenih še več dela, so skrbeli za križanje sledi Fideršek Jože, Varga Danilo, Dovč Vojteh in Novak Anže. Tone Urbas, Mojca Sajovic in Franček Šterman so skrbeli predvsem za protokol, otvoritveno in zaključno slovesnost. Darja in Urška Puš sta skrbeli za administrativni in povezovalni del, Tanja Bizilj in Maja Vidmar sta spremljali tekmovalce na sledi, Matjaž Miškec je skrbel za spletno stran, Danijela Žalik in Tanja Lah sta skrbeli za delo v pisarni, Jože Vidic je skrbel, da so informacije prišle do medijev, pisec teh vrstic je skrbel za koordinacijo vseh aktivnosti.

Nagrada za vse, ki so se resnično trudili in pokazali vse svoje znanje in zagnanost, je bilo zadovoljstvo, da so bili dobri, oziroma odlični, da se nobena sled ni ponavljala in da so bili s prireditvijo po organizacijski plati zadovoljni vsi, ki so se je udeležili.

Brane Puš

Bloški Krpanov pohod skozi oči »nedomačinke«

Po poti slavnega Martina Krpana

Nedeljske meglice so se polagoma dvignile iznad bloških travnikov, zaobljenih hribov in mokrišč. Bloško jezero pri Volčjem je še do nedavnega počivalo v tihem valovanju, obkroženo zgolj z neštevilnimi smrekami in nekaj osamljenimi popotniki, na današnji dan pa je že praznično odeto in pripravljeno na to, da bo v svoj odsev sprejelo množice nadebudnih pohodnikov, ki se bodo z nasmehi pozdravljali, si z rahlim gibom roke nakazali, kako so veseli, da se ponovno srečajo, si s požirkom opojne bloške medice privezali dušo, nato pa s strumnim korakom pričeli pot, kjer je stopal tudi slovenski junak Martin Krpan.

Pohod po Krpanovi poti je pohod po naravnih in kulturno-zgodovinskih obeležjih Bloške planote in njenih ljudi. Tokrat je potekal že tradicionalno desetič, na pot, ki je dolga med 19 in 23 kilometrov, pa se odpravijo tako domačini z Blok, iz Cerknice, Ribnice, Sodražice, Loškega Potoka, kakor tudi nekateri, ki smo iz bolj oddaljenih krajev – in smo na pohodniško prireditev prišli na povabilo domačinov, ki z veseljem in ponosom predstavijo lepote in posebnosti svoje doline, ki jih znajo začiniti s prigodami z domačega terena.

Prvi pozdrav pohodnikom na začetku poti

pri Bloškem jezeru nameni sam strumni Martin Krpan z bojno sekuro in s svojo zvesto kobilico, otovorjeno z angleško soljo, ki bi jo bojda moral spraviti čez mejo, kar v spremstvu samega »presvitlega cesarja« z avstrijskega dvora zagotovo ne bi smelo biti pretežko delo. Krpan pohodnikom nameni par besed, se z njimi fotografira – po potrebi tudi koga dvigne, da pokaže svojo že pregovorno moč in oblubi, da se na poti še srečamo.

Po srečanju z mogočnim junakom, katerega ime nosi tudi bloški pohod, se pot iz vasi Kramplje nadaljuje preko bloških travnikov in pripelje do prve idilične vasice Sveti Duh, kjer je že poskrbljeno za prvo okrepčilo, pa tudi za izvirni pohodniški pripomoček. Za vse tiste, ki potrebujejo nekaj malega motivacije in spodbude po zadnji plati, je pri domačiji pri Svetem Duhu namreč mogoče dobiti »kuhlo« oziroma kuhalnico različnih velikosti – po potrebi z luknjo ali brez – ki pa seveda pride prav ne le na Krpanovem pohodu, temveč tudi pri domači kuhi.

Od Svetega Duha se Krpanova pot nadaljuje po pretežno položnem predelu skozi vas Škrabče in mimo domačije zidarskega barona v gozd, kjer so drevesa ozaljšana s tabla-

mi, ki sporočajo, da se gibljemo po območju domovanja medvedov. Medtem ko si sama nisem prav nič želela srečati kakšne Zore, Ane, Pepce, Pečkota ali Aljozija – kakor so poimenovali nekatere medvede, katerih gibanje v posebnem projektu spremljajo slovenski raziskovalci – in sem nekoliko prestrašeno pospešila korak v tem predelu, sta bloška domačina, moja spremeljavca, vajena tovrstnih opozoril, zame že iskala inovativne rešitve, kako ravnati v primeru srečanja z eno izmed bloških naravnih znamenitosti in me obenem vabila, da si ogledam čudovito smrečje, ki da raste samo na tem predelu.

Le redki pohodniki se v tem prvem daljšem gozdnatem delu pohoda odločijo, da se podajo na ogled Iške ter njenih mlinov in žag. Pot, ki se tako podaljša za nekaj kilometrov, sodeč po besedah domačinov, nudi izjemen pogled na idilično okolje, ki je navdihovalo tudi slovenskega pesnika in pisatelja doma iz teh krajev, Ivana Čampo. Kdo so bili tisti vzdržljivi dolgopropaši, ki so se odločili za ogled Iške, mi ni znano, morda od silnih lepot prevzeti še danes niso prispeli na cilj pohoda in so rajši ostali tam, kjer je bila narava tako sila radodarna z lepotami. Sama pri sebi sem se

odločila, da bom Iško obiskala ob kakšni drugi priložnosti – te odločitve sta bila nedvomno vesela tudi moja bloška spremljevalca.

Sicer pa se je pred nami že izrisoval nov spomin za v popotno malho dogodivščin in prigod s Krpanovega pohoda – sramežljiva hiša, z lesenim ostrešjem in prikupnim, starodobnim portalom ter cerkev sv. Roka, ki sta oznanila prihod v vasico Ravnik. Zdi se, kot da vas, ki je bila med drugo svetovno vojno požgana do tal, na kar opozarja tudi spominska tabla na eni izmed starih, nekoliko razpadajočih hiš, po toliko letih še vedno žalostno sameva. Na žalostna medvojna dejanja iz zgodovine te lepe vasice opozarja tudi vaška cerkev s še danes vidno ožgano notranjostjo in hladnim kamnom, kjer le še glavni oltar, ki prikazuje boj nadangela Mihaela s hudičem, obiskovalcu nudi odsev nekdanje lepote notranjosti te cerkve.

Jasno je, da je Ravnik vas s staro dušo. O tem priča tako most iz leta 1924, preko katerega je mogoče iti v nižjem predelu vasi, kot tudi čudovito obnovljena okolica vaškega vodnjaka B'č, ki pa je bil zgrajen leta 1892. Nenavadno ime, si mislim, ki me sicer bolj spominja na bič kot na »beč« oziroma sod, kakor razloži opisna tabla pri vodnjaku. In ob tem skušam razumeti, zakaj so vaščani po vodo hodili s sodi in ne s čebri ali vedri, kot so to počeli drugod, in se sprašujem, ali so tak običaj imeli še kje drugje v Sloveniji. Kdo bi vedel? Ozrem se proti zračnim mehurčkom, ki se igrivo pojavljajo v vodnjaku in katerih nastajanje bi lahko opazovala nepretrgoma, a me moja bloška spremljevalca že priganjata k nadaljevanju poti. Za nami je namreč manj kot polovica, na nebu pa so se že zbirali prežeči nevihtni oblaki.

Vzpenjanje iz Ravnika proti Gradiškemu odpira čudovit razgled – v prelepo dolino, posuto z zaplatami njiv in travnikov, ki jo ob straneh objemajo gozdovi in ki se dotikajo nebesnega svoda. Korak zastane in dih se umiri, ko oko zre po tej čudoviti dolini in po stotnji ljudi, ki se vzpenja po tej isti poti. Božje znamenje ob ta del poti je zagotovo postavil nekdo, ki je želel, da bi Bog občudoval svoje stvarstvo.

Ob Gradiškem se ponovno srečamo z Martinom Krpanom, a brez slavne kobilice, ki je očitno že šla počivat v hlev, in zgolj v spremstvu »presvitlega« avstrijskega cesarja. Bojda sta se prišla okrepčat z dobrotami, ki so jih ustvarile bloška dekleta in žene. Krpan je kot pravi trgovec preveril, če so bloške smuči iz keramike, ki jih je na Gradiškem pohodnikom na ogled ponudila gospa, ki se z ustvarjanjem izdelkov iz gline ukvarja že vrsto let, podobne originalu. Prepričana pa sem, da je poznavalsko ocenil tudi bloško medico in medenjake, ki so bili na voljo v gradiški »odžjevalnici« in ki so jih na podlagi domačih receptov pripravili kot čebelice pridni bloški čebelarji. Na Gradiškem so lahko tisti, ki so pri Svetem

Duhu še menili, da pripomočkov za motivacijo in vzpodbudo pri pohodu ne potrebujejo, popravili svojo napako in se opremili s še večjimi in še bolj robustnimi kuhalicami. Bločani so bržkone že vedeli, zakaj naj na začetku pohoda ponudijo kuhavnice normalne velikosti, nato pa te, ki so toliko večje.

Težko je iti po Krpanovi poti, ne da bi bil izvedel nekaj malega o znamenitih bloških volih. Bločani so namreč nekoč sloveli kot odlični prekupčevalci z govedom (»če ni Bločana, ni sejma«), poleg tega so prodajali tudi najbolj tolsto govedo. Bojda so z odličnim bloškim krmilom »k sebi spravili tudi najbolj »kumrno« (suho) govedo.« Sumim pa, da so Bločani poleg bloškega sena govedu v krmo dajali še kakšno skrivno sestavino, ki je omogočila, da so bili voli res tako tolsti, kakor prikazuje železna skulptura vola v vasi Zavrh.

Osrednji – vsebinski – del devetnajstkilometerskega pohoda po mojem mnenju predstavlja sv. Urh s starodobno cerkvico in pa dvorec Pajkovo, katerega ruševine so ohranjene nekaj metrov nižje. Prav pri pajkovski graščini naj bi bil namreč Martin Krpan »mirkač« oziroma čuvaj, obenem pa naj bi bil tudi mežnar v cerkvi sv. Urha. Njegovo domnevno domovanje naj bi bilo v neposredni bližini obeh, in če ne bi nanj opozorila lepo vidna tabla, bi se pohodnik v vas Zales spustil, ne da bi stal na mestu, kjer bi si lahko predstavljal Krpanovo domačijo.

Na obrobju vasi Zales stoji »pajštaba« ali sušilnica sadja iz leta 1871, kjer smo lahko poizkusili sveže posušene jabolčne krljke ali posušene hruške. Sadje danes sušijo bolj kot ne za turistične namene, nekoč pa je posušeno sadje služilo kot hrana čez celo leto, nekaj pa so ga tudi prodali. Dvomis sicer, da je Martin Krpan postal takšen orjak samo ob prehranjevanju s posušenim sadjem. Ob tej »pajštabi« pa sem ponovno dobila občutek, da na Blokah obstajajo kulinarčne specialitete s skrivnimi sestavinami, ki omogočajo rast ljudi in večajo njihovo krepkost.

V vasi Zales je mogoče videti tudi kaščo, kjer naj bi Martin Krpan imel svoje skladišče angleške soli, ki jo je tihotapil v tujino. Ko sem vstopila v temen prostor, sem si zlahka predstavljala robato Krpanovo roko, ki meri in tehta količino soli, ki jo bo dal v raševinasto vrečo in si zapisuje številke na zamazan papir, ki ga nato vtakne v žep in ga potegne iz njega šele pred bodočim kupcem. Sicer sol, ki je bila na ogled v tem »skladišču«, zagotovo ni bila iz Krpanovega časa, je bila pa ravno prav slana, da je okus v ustih ostal še kar nekaj časa.

Iz vasi Zales se pot preko gozdiča spusti v grapo, kjer stojita Bočkova žaga in mlin. Zdi se, kot da bi se v tej grapi ustavil čas. Staro mlinsko kolo, ki ga poganja živahen potoček in mlinarjeva hiša, stisnjena v hrib s stoletnimi smrekami, s sivolasima gospodarjem in gospodarico, se pred očmi riše kot slika iz

pravljice. In ko oko uzre še cerkev svete Trojice, ki se pne nad Bočkovo domačijo, želiš na tem kraju – prevzet od lepote – kar ostati. Naj pot nadaljujejo drugi – brez tebe. Domačini so me nekako le prepričali, da na zadnjem delu pohoda sledi še več lepot, ki prav tako jemljejo dih, zato sem pot nadaljevala, prepričana, da se bom v grapo, kjer se je ustavil čas, še vrnila.

Preko tolstega gričevja, kjer se je zagotovo paslo tudi znamenito bloško govedo, se pot steka v ravnice, kjer teče Bloščica. To je predel, kjer rastejo skromne travniške bilke in kjer je nekoliko močvirnato področje z neštivilnimi nežnimi okljuki in meandri Bloščice, dopolnjeno z manjšimi potočki, ki vzniknejo sredi travnika. Vse naokrog kakor stražarji rastejo smreke, ki dopolnjujejo celovito idilo rečice, ki pri nizkem vodostaju ponikne v požiralniku pri Velikih Blokah, sicer pa se z vso mirnostjo pretaka ob spremljavi božajočega travniškega petja.

Zadnji del Krpanovega pohoda je – verjamem da – za marsikoga najtežji, saj pot čez Bloški hrib in Bradatko navkljub čudovitim cvetlicam, ki rastejo ob poti in senci rdečega bora, ki boža nekoliko utrujeni pohodnikov obraz, predstavlja zadnji daljši vzpon na celotni poti. Tudi spomenik talcem, ki stoji na mestu, kjer je italijanska vojska ustrelila 12 domačinov in kjer neznano kdo še danes prižiga svečke, spodbudi trpko in boleče razmišljanje o grozotah in trpljenju Bločanov v času vojne.

Žalostne misli prekine ptičje petje in družba znancev, ki jo srečamo. Vsakdanji pogovori o pojedini (značilni kolerabi) in zabavi, ki bo pohodnike čakala na cilju, se stapljajo z besedami o načrtih v prihodnjih prazničnih dneh, o študiju, o delovnih obveznostih ...

Pred očmi se izrisuje še kratek postanek pri cerkvi svetega Volbenka in popotniški krog, ki ga je navdahnili »vojščak in diplomat« Martin Krpan, je sklenjen.

Mož, po katerem je bloški pohod dobil ime, pooseblja pogum, moč, zvitost in hvaležnost. Verjamem, da vsak pohodnik Krpanovega pohoda po zaključeni poti s seboj domov odnese ščepec Krpanovega poguma, saj hodi po poteh, kjer domujejo tudi medvedi, njegove moči in vzdržljivosti, saj prehodi dokaj dolgo pot med hribi in dolinami, zvitosti, saj ob pohodu kdaj najde tudi kakšno bližnjico, in hvaležnosti – nad tako čudovitimi lepotami narave, združenimi z bloškim načinom življenja.

Verjamem tudi, da vsak pohodnik, poleg lepih spominov, domov odnese še prgišče pristne bloške – nekoliko pojoče – govorce, pa tudi nekaj bloške prijaznosti, dobrote ter hudomušnosti.

Sama pa sem domov poleg vsega naštetega odnesla še eno pogosto izgovorjeno bloško besedo: »polahko«.

Razgovor z Mileno Zakrajšek

Blago je potrebno tudi prodati

V SLOVENIJI IMAMO ZELO NAPREDNO ZAKONODAJO, KI UREJA USTANAVLJANJE NOVIH PODJETIJ. VENDAR JE PRI NAS NA BLOKAH LE MALO LJUDI, KI ZBEREJO DOVOLJ KORAJŽE ZA SAMOSTOJNO GOSPODARSKO POT. PRAVIMO, DA LJUDJE PREMALO ZAUPAJO VASE. LETOS PA JE MILENA ZAKRAJŠEK ODPRLA V NOVI VASI TRGOVINO, KI JO BO POIMENOVALA BLOČANKA IN BO POLEG SADJA IN ZELENJAVE PONUJALA PREDVSEM DOMAČE PROIZVODE, KMETIJSKE PROIZVODE IN TUDI IZDELKE BLOŠKIH GOSPOD- INJ DOMAČE PREDELAVE MESA IN MLEKA. V TRGOVSKI PONUDBI BLOK SMO TAKO ZELO NAPREDOVALI ŠE ZLASTI V SMISLU TURISTIČNE PONUDBE, SAJ SI TURISTI, KI NAS OBIŠČEJO, ŽELIJO, DA Z BLOK ODNESEJO KAJ »DOMAČEGA«.

Kako ste sploh prišli na idejo o odprtju takšne trgovine?

Zaradi splošne krize v gospodarstvu, ki je zajela tudi mala podjetja, sem morala najti neko dolgoročno rešitev za svojo zaposlitev. Poleti med okopavanjem zelenjave sem ugotovila, da bo pridelek prevelik za našo družino in bi ga lahko del tudi prodala. Kajti doma nam je ostajala vložena zelenjava in sadje, nekateri znanci pa so si želeli kupiti doma pridelano in predelano hrano. Po premisleku, kako bi to ponudila na trgu, sem prišla do zaključka, da je najbolj primeren način za to tržnica ali trgovina, ki mi omogoča tudi nakup in prodajo pridelkov ostalih bloških kmetij.

Ali vam je bila vzor kakšna druga trgovina?

Ne, vzor so mi bile tržnice, na katerih so prodajali vse, od suhih kopriv, izdelkov iz bezga pa do piškotov in kompotov. Kmetje prodajajo ekološko pridelana živila, po katerih je veliko povpraševanje. Tam sem videla, da se prodaja karkoli, tudi tisto, kar sami naberejo v naravi, meščani pa to dejansko kupujejo.

Se vam zdi, da je lokalno prebivalstvo sprejelo trgovino kot nekaj pozitivnega za lokalno skupnost?

Kupci so zelo zadovoljni, da imamo takšno ponudbo na Blokah in podpirajo to obliko promocije Blok. Večinoma jih zanima kvaliteta in ne sama cena, ki je sorazmerna s kvaliteto. Nekateri pa so prepričani, da to nima smisla, saj imamo čez cesto trgovino, kjer dobiš industrijske proizvode po nižjih cenah.

Kako pa je z dobavitelji? Ali so Bločani zainteresirani za prodajo svojih pridelkov in izdelkov v vaši trgovini?

Doslej Bločani niso bili navajeni, da morajo za prodano blago izstaviti račun, kar je bil največji problem. Vendar pa so ugotovili, da registracija dopolnilne dejavnosti na kmetiji le ni tak borbav in so se nekateri že registrirali, kar mi omogoča, da od njih lahko kupujem njihove pridelke in izdelke. Med ljudmi obstaja interes za prodajo, zato upam, da se bo število dobaviteljev povečalo, tako da bom imela na zalogi izdelke različnih kmetij.

Se vam zdi, da bi bila to lahko priložnost za preživetje malih kmetij na Blokah?

Vsekakor je to priložnost za dodaten zaslužek

Milena Zakrajšek pred skromno založenimi policami domačih izdelkov. Lahko bi jih veliko več prodala, če bi le bili.

na kmetiji, kajti vsaka kmetija prideluje in predeluje zelenjavo in sadje za lastne potrebe, viške pa lahko prodajo v moji trgovini. Kupci so navdušeni nad domačimi izdelki, na primer marmelado, ki je doma vsakdanja stvar. Nekoga, ki vse življenje je le industrijsko marmelado, pristen okus po sadju preprosto navduši. Bločani se sploh ne zavedamo, kako kvalitetna živila imamo, potrebno jih je le lepo zapakirati in ponuditi na trgu.

Glede na to, da imate v ponudbi tudi izdelke drugih proizvajalcev, me zanima, po kakšnem sistemu jih izbirate.

Če želim imeti polne police v trgovini, moram poskrbeti za čim večjo ponudbo. V prvi vrsti prodajam pridelke in izdelke z Bloške planote. Če pa tega ni mogoče dobiti na Blokah, vedno izbiram dobavitelje, ki so čim bližje Blokam in imajo ekološko pridelavo. V primeru posebnih izdelkov, kot je npr. olivno olje, pa je seveda iz krajev, kjer oljke rastejo in imajo ekološko pridelavo. Nekatero sadje, kot so na primer banane in pomaranče, ki jih v Sloveniji ne pridelujejo, pa dobavljam od veletrgovcev s sadjem in zelenjavo.

Ali taka trgovina omogoča preživetje?

Zaenkrat še ne, saj je na Blokah premalo prebivalcev, ki bi kupovali živila v trgovini, saj ima skoraj vsako gospodinjstvo njivo ali pa jo imajo sorodniki. Zato moram vedno skrbeti, da imam na zalogi zelenjavo, ki v tistem času na Blokah še ne raste. Kupci pa so se navadili na sveže mleko, ki ga dobijo pri nas. Nekateri ga kupujejo po nekaj litrov skupaj in mu dodajo jogurte, ki jih reklamirajo po televiziji in s tem dobijo praktično enak izdelek za veliko nižjo ceno.

Kako pa gledate na prihodnost?

Kakor sedaj kaže, so se ljudje navadili na to ponudbo. Število strank se počasi, vendar vztrajno povečuje, kar daje dobre obete za prihodnost. Seveda zaenkrat sama trgovina ne prinaša dobička in je potrebno stroške pokrivati iz drugih virov. Vendar pa mislim, da bo v nekem doglednem času (upam da čim prej) prinesla toliko prihodkov, da bodo pokriti stroški obratovanja.

Poleti načrtujem postavitev stojnice pred trgovino, na kateri bomo imeli ob sobotah degustacije izdelkov, da bodo kupci lahko živila pokusili, preden jih bodo kupili.

Pogovarjal se je Matej Pakiž

Predsednik GZS na obisku na Notranjskem

5. maja je predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Samo Hribar Milič skupaj z direktorjem Območne enote GZS Postojna Igorjem Blažino obiskal nekaj podjetji na Notranjskem. Obiskal je Ydrio Motors, Brest ter Kovinoplast-

tiko Lož in končal na Blokah na Novolitu.

Notranjsko – kraška statistična regija je izmed 12 slovenskih regij najmanjša in v veliki meri gospodarsko sloni na predelovalni in izvozno

usmerjeni industriji.

Kovinoplastika Lož in Novolit sta poleg tega kot poddobavitelja močno naslonjena na panogo gradbeništva. Ta panoga je v širšem evropskem, posebej pa v slovenskem prostoru v času gospodarske in finančne krize med najbolj prizadetimi.

Na sestanku so bile izmenjane informacije o delu in kontaktih GZS ter njenih panožnih in območnih združenj za omilitev sedanjih težav. Prav tako smo poudarili pomen inovativne, razvojne naravnosti in poudarjene usmeritve na trženje produktov, ki so produkt te naravnosti pod lastnimi blagovnimi znamkami.

Obisk se je zaključil na delovnem kosilu v Velikih Blokah, ki so se ga poleg predstavnikov zbornice udeležili predsednik uprave Kovinoplastike Lož Janez Poje, član uprave Alojz Mazij in vodstvo Novolita.

Obisk delegacije GZS: z leve na desno so: Janez Poje, Lojze Mazij, Boris Marolt, Milan Modic, Igor Blažina, Samo Hribar Milič in Iztok Škrlič

Alojz Mazij

Nova lokacija VEM točke Notranjsko-kraške regije

Pred kratkim se je v Cerknici, na naslovu Tabor 5b, odprla nova pisarne vstopne točke VEM (Vse na Enem Mestu), pod vodstvom Notranjskega ekološkega centra. Točka VEM je namenjena vsem podjetnikom kot tudi tistim, ki se zanimajo za razvoj svojega lastnega podjetja. VEM točka nudi brezplačne informacije vsem tistim, ki nameravajo v prihodnosti pričeti z novo dejavnostjo ali spreminjajo dejavnost podjetja. Svetovalci

VEM točke svetujejo, kako hitreje in ceneje ustanoviti podjetje, kako poenostaviti postopke ter vzpostaviti komunikacijo podjetij z institucijami države, dajejo informacije, ki bodo pripomogle k razvoju in poslovanju obstoječih podjetij. Cilji Notranjskega ekološkega centra kot nosilca vstopne točke VEM v Notranjsko kraški regiji so skrajšati čas in stroške registracije podjetniških dejavnosti, približati svetovalne storitve pod-

jetnikom, dvigniti kakovost svetovalnih storitev in izboljšati odnos do podjetnikov v smislu zagotavljanja informacij in podpornih storitev. Za boljše ozaveščanje javnosti nameravajo na točki VEM v kratkem pričeti tudi z organizacijo delavnic in seminarjev, katerih namen bo približati svet podjetništva tistim, ki imajo podjetniško idejo in potrebujejo svetovanje, kako naprej. Vstopna točka VEM (Vse na Enem Mestu) deluje pod okriljem Notranjskega ekološkega centra, njeno izvajanje celovitih podpornih storitev sofinancirata Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije ter Evropski socialni sklad.

Lili Mahne

Po Krpanovi poti večkrat na leto

Turistično društvo Bloke je na pobudo Martine uvedlo enkrat mesečno brezplačno vodenje po Krpanovi poti. Prvič so se pohodniki podali po poti v nedeljo, 30. maja. Ker vreme ni bilo najbolj naklonjeno, je bila skupina majhna. Toda pohodniki so se imeli lepo ter so bili zadovoljni, ker so preživeli lep dan. Brezplačno vodenje bo letos še naslednje nedelje:

- 27. junija
- 25. julija

- 29. avgusta
- 19. septembra

Pohodniki bodo prehodili krajšo pot, ki je dolga 19 km, razen v septembru, ko bo pot štiri km daljša in jih bo vodila skozi Iško. Pričetek pohoda bo vselej ob osmi uri izpred brunarice pri Bloškem jezeru. Podjetje Hija, ki oskrbuje brunarico, pa bo na vsakem pohodu poskrbelo za dodatno ponudbo hrane in pijač.

Šimlovi iz Topola na Blokah

TOKRAT V NAŠI RUBRIKI PREDSTAVLJAMO KAR VSE ŠTIRI ORAŽMOVE, PO DOMAČE ŠIMLOVE, IZ TOPOLA: FRANCETA, IVANKO, NADJO IN MARIJO. PO KONČANI OSNOVNI ŠOLI SO NOVEMU ZNANJU NAPROTI ODŠLI V LJUBLJANO, MARIBOR IN CELO V PULO. PO PRIDOBLENI IZOBRAZBI SO SI KRUH SLUŽILI V MESTIH, VEDNO PA SO SE RADI VRAČALI DOMOV K MAMI IVANI IN OČETU RUDOLFU. PO TOLIKO LETIH SE V TOPOLU OB VEČJIH PRAZNIKIHZBEREJO SKUPAJ S SVOJIMI DRUŽINAMI, TAKO DA JE HIŠA POLNA, MAMA IVANA PA SREČNA OB POGLEDU NA SVOJE POTOMSTVO. OBISKALI SMO JIH NA PRAZNIK VELIKE NOČI. FRANCE, IVANKA, NADJA IN MARIJA SO Z NAMI Z VESELJEM DELILI SPOMINE IZ MLADIH DNI.

France Oražem se davnega leta 1963 spominja, kako je kot petnajstletni fantič 30. avgusta prišel v Pulo, v debeli jopici, ki jo je moral hitro sleči, saj je sonce ob obali še močno pripekalo. Za vojno-tehnično šolo mornarice v Puli se je odločil, ker doma ni bilo denarja, za njim so bile še tri šoloobvezne sestre, mornariška šola pa je bila zastoj. France je bil zelo skromen in se je vedno trudil pomagati svojim domačim. Spominja se, da mu je pred odhodom v Pulo oče dal težko zasluženih 7 tisoč dinarjev, vendar France ni zapravil niti dinarja, saj mu je šola nudila osnovne življenjske potrebščine. Ves denar je poslal domov, ki je še kako prav prišel. Eden od razlogov, da se je odločil za to šolo, je bil, da je eno poletje med dopustovanjem spoznal leto starejšega Lojza Žnidaršiča z Bločic, ki je prav tako hodil v vojaško šolo v Puli in v tisti uniformi se mu je zdel zelo lep. V času šolanja je vsak mesec dobil »jurja«, ki ga je vedno »prišparal« in poslal domov. Po pripovedovanju tete Angele se tudi spomni, da je Bevčev oče z Velikega Vrha služil na »Viribus Units«, največji ladji avstroogrške mornarice, tako da je France imel vzor tudi pri starejšemu Bločanu, ki se je tudi odločil za tovrsten poklic. Sestra Nadja pri tem doda, da so na veselici okrog Franceta vedno kakšne punce brenčale, saj se mu je mornariška uniforma izredno podala.

Po končani vojno-tehnični šoli je 5 let kot strojnik služboval na podmornicah, kar se mu je pri upokojitvi štelo v benificiran staž. Mornarica je bila prva liga, saj so bili dobro plačani, tako kot piloti. Imeli so boljšo hrano, stanovanje, skratka boljše pogoje, do katerih navadna vojska ni bila upravičena. Podmorničarjem je vsako leto pripadlo dva meseca dopusta: 30 dni navadnega, 15 dni smučanja in 15 dni psihofizičnega odmora. Med letnim dopustovanjem je na Pohorju spoznal Barbaro in od tistega poletja ga je vedno bolj vleklo domov. France tudi pravi, da so se slovenski vojaki veliko težje vključili v življenje v Puli kot pa Hrvati, ki so bili bliže domu in v okolju, ki so ga poznali. Ko je sklenil, da se vrne domov, je oddal prošnjo za predčasen odhod. Čeprav bi moral v mornarici ostati 10 let, je dobil dovoljenje za predčasen odhod.

Po vrnitvi domov je France dobil službo v Tovarni avtomobilov Maribor (TAM), kjer je delal 17 let. Vmes je naredil šolo – prvo stopnjo strojništva, zato je začel iskati boljšo službo

France danes in ... nekoč kot mlad mornar

in jo tudi dobil v Skladiščnem centru Maribor kot vodja tehničnega sektorja in od tam odšel tudi v pokoj. V Mariboru je kupil stanovanje, kasneje tudi hišo in se poročil z Barbaro. V zakonu sta se jima rodila dva otroka. Ljubezen ga je pripeljala na Štajersko in tako je vzljubil te kraje in tudi njihov dialekt. France ima štajerski naglas in pravi, da mu bloško narečje ne gre več dobro z jezika. Sestra Nadja se rada pošali, da tudi besede »mlajku« ne zna več izgovoriti.

Ivanka danes in ... nekoč

France z ženo Barbaro uživa v zasluženem pokoju, ob tem pa mu veliko veselja in radosti prinašajo vnuki. Sin in hčerka živita v okolici Maribora in se redno obiskujejo. France na Bloke gleda od daleč. V Topol se vrne zato, da obišče mamo. Ob spominih na mlade dni ga večkrat premagajo čustva, tako ob lepih kot malo manj prijetnih spominih. France pravi, da je s svojim življenjem zadovoljen in da mu nič ne manjka. Ob tem zaključijo z lepo mislijo: »Kdor je skromen, ta ima vse.«

Pred hišo domačo danes in ...

Ivanka Rovere je druga najstarejša po vrsti in je rojena 1949. leta. Spominja se, da so doma veliko delali in da je bilo pri hiši malo denarja. Zelo dobro se tudi spomni, da je v otroštvu imela hudo angino. Skupaj z vzmetnico so jo posadili na voz in odpeljali k zdravniku Janežu v Novo vas. Takrat se je še sam zdravnik čudil, da je preživela, saj je bilo grlo tako gnojno, da ni mogla več požirati.

Po končani osnovni šoli je nadaljevala šolanje

Nadja danes in ... nekoč

na srednji medicinski šoli v Mariboru. Ivanka pripoveduje, da ni bilo lahko, ko se je pri 15 letih odpravila daleč stran od doma. Vožnja do Maribora je takrat trajala skoraj cel dan. Po štirih letih si je pridobila poklic medicinske sestre. Za razliko od danes je bilo v tistih časih tega poklica preveč, zato je bila oproščena obveznosti iz štipendiranja s strani novomeške bolnice. Mariborska šola pa je takrat razredom, ki so za prvi jezik imeli nemščino, omogočala delo v tujini. Ivanka je izkoristi-

la to priložnost in za dve leti odšla v Švico, v Basel. Tam si je pridobila veliko izkušenj in se tudi naučila jezika.

Po vrnitvi iz Švice je študij nadaljevala na Višji šoli za socialno delo v Ljubljani. Štipendirala jo je Železarna Štore, kjer je po končanem študiju tudi opravila pripravništvo, kasneje pa kot socialna delavka delala v klubu alkoholikov. Ivanka se spominja, da je bilo za mlado dekle to zelo odgovorno in naporno

Marija danes in ... nekoč

delo, čeprav so sodelovali z najboljšimi strokovnjaki iz tega področja, tudi z dr. Rugljem. V tem času je tudi zasledila razpis na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ), prijavila se je in dobila službo. Na ZPIZ-u je na invalidski komisiji delo opravljala vse do upokojitve.

V času, ko je Ivanka stanovala v Štorah, se je kot mlado dekle rada udeleževala plesnih prireditev. Tako je na enem izmed plesov v Celjskem domu spoznala svojega moža. Leta 1974 sta se poročila in kmalu se jima je rodil prvi sin, čez šest let pa je sledil drugi fant. Mož je v času ustvarjanja družine tudi študiral in bil politično aktiven, zato je bila Ivanka s svojima sinovoma veliko sama. Zanjih deset let živi z družino v Savinjski dolini na Polzeli, kjer so obnovili staro hišo. Leta so hitro tekla, zdaj je Ivanka že skoraj štiri leta v pokoju.

Nadja Štefančič, rojena 1951, pravi, da v šoli ni bila tako pridna kot sestri in brat, zato je šla na frizersko šolo, ki jo je po treh letih tudi končala. Prve izkušnje si je pridobila v frizerskem salonu v Cerknici. Potem jo je Tonica, ki je imela frizerski salon v Novi vasi, prepričala, da le-tega prevzame.

Verjetno se še marsikdo spominja frizerskega salona v Dimnikarjevi hiši v Novi vasi. Najda ima lepe spomine na delo v domačem kraju, čeprav je bilo zelo naporno, saj je bila sama za vse. Ob vikendih in praznikih, ko je bil največji obisk, ji je na pomoč priskočila najmlajša sestra Marija. Nadja je vsak dan pot iz Topola do Nove vasi in nazaj prekolesarila. Enkrat pa ji je sestra Marija iz Ljubljane pripeljala Pony ekspres, ki ji je prihranil veliko časa in truda. Nadja tudi ne bo niko-

li pozabila silvestrskega večera, ko je bila namenjena na ples v Novo vas. Cel dan je snežilo in imela je veliko strank. Proti večeru je zvedela, da ples odpade. Utrujena od celodnevne dela je zaključila šele ob desetih in se odpravila proti Topolu. Okrog polnoči je komaj prišla do doma.

Zaradi alergije na preparate je na roki dobila ekcem, zato ji je zdravnik odsvetoval opravljanje tovrstnega dela. Tako se je odločila, da opusti frizerski salon in odide v Ljubljano. Najprej je dve leti delala v tiskarni v časopisni hiši Delo, potem pa je na prigovarjanje sodelavcev naredila strojepisni tečaj in kot administratorica dobila službo v Iskri. Po dveh letih je zaradi slabih odnosov na delovnem mestu zapustila Iskro in odšla v Avtohišo Real za Bežigrad, najprej na delovno mesto tajnice, kasneje pa je delala v računovodstvu in v oddelku prodaje vozil. V tem podjetju je tudi dočakala pokoj.

Svojega moža, Belokranjca, je spoznala na kresovanju na Rožniku. Imata dva sinova, ki sta že zaposlena. Z družino živijo v Dravljah v Ljubljani, prihajajo na Bloke in v Belo krajino, kjer imajo tudi vikend.

Marija Kodrca je najmlajša Šimlova, rojena leta 1954. Iz svojih mladih dni se spominja, da je bilo v Topolu veliko otrok, ki so se najraje igrali med dvema ognjema, se »valičkali« po travi, pozimi pa sankali in smučali. Po »Javorščah« dol so se sankali večji fantje in punce. Pripoveduje, da tukaj otroci niso bili zaželjeni, zato jih je še toliko bolj mikalo, da pridejo ponagajat starejšim. Pozimi in v najhujši suši je vode zmanjkalo in so jo potem hodili iskat pod Veliki Vrh. Mama pa je vedno opozarjala: »Mirkaj vodo!«

Po končani osnovni šoli je odšla na Gimnazijo Ledino, jo končala, nadaljevala in zaključila študij na Pedagoški akademiji. Zaposlena je na OŠ Spodnja Šiška, kjer delo opravlja od začetka zaposlitve.

Z možem imata dva sinova, živijo pa na Viču v Ljubljani. 33 let redno obiskujeta Marijine starše. Po smrti očeta, že 13 let, praviloma vsak konec tedna ter ob drugih prostih dnevih preživita čas pri mami Ivani. Pravi, da je večča kmečkih opravil, tudi tistih težjih. Marijin mož rad prihaja na Bloke, ker se s taščo dobro razumeta. V celoti sta obnovila stanovanjsko in gospodarska poslopja.

France, Ivanka, Nadja in Marija so v zgodnji mladosti odšli od doma in hitro so se morali povsem osamosvojiti. Vsak izmed njih je uspešno končal šolanje. Usoda jih je popeljala na različne konce Slovenije in vendar domačih Blok niso pozabili. Navezani so na domačo hišo, vas, na pokrajino in radi se vračajo domov k mami, ki je v mesecu maju izpolnila 93 let.

Anja Anzelj

... nekoč

Močvirni biser Notranjske

Bloščica

Besedilo in foto: Andreja Peklaj

V SVEŽEM JESENSKEM JUTRU JE PRVA MOČNA SLANA POBELILA BLOŠKO PLANOTO. LE KRATKOTRAJNO SONCE JE ZADOŠČALO IN BELI POPRH JE OBROBLJAL LE ŠE TEMNE SENCE DREVES, KI SO STEGOVALA SVOJE DOLGE JEZIKE PO SKRIBNO POKOŠENIH TRAVNIKIH. PREK NJIH JE, PO ŽE DAVNO DOMIŠLJENIH POTEH, LENOBNO VIJUGALA BLOŠČICA, DA BI STO IN STOKRAT IN NIKOLI PREVEČKRAT OKLJUKAVO OBJEMALA LJUBO POKRAJINO ZA NJENO PRIZANESLJIVO GOSTOLJUBNOST.

V svežem jesenskem jutru je prva močna slana pobelila Bloško planoto. Le kratkotrajno sonce je zadoščalo in beli poprh je obrobil le

še temne sence dreves, ki so stegovale svoje dolge jezike po skrbno pokošenih travnikih. Prek njih je, po že davno domišljenih poteh, lenobno vi-

jugala Bloščica, da bi sto in stokrat in nikoli prevečkrat okljukavo objemala ljubo pokrajino za njeno prizanesljivo gostoljubnost.

Vzorec rjavine je dokaj natančno kazal, do kod se je dalo pokositi, od tam naprej pa namočen svet razodeva svoje skrito, skrivnostno življenje le tiho stopajočim in tistim, ki z zadržanim dihom čudenja vriskajo v srcu.

Rahlo ropotajoč motorni zmaj je rezal mrzlo tišino in v sebi sem zaslišala vprašanje: Ali smem? Mi je dovoljeno za fotografiranje zmotiti jutranjo spokojnost pokrajine? Odgovor je prišel prehitro. Baterije v mojem fotoaparatu so po prvem filmu »zmrznile« in že kmalu sem hodila po znanih, mehkomokrih tleh ob hudomušno vijugavi Bloščici.

Razmišljala sem o svojih prejšnjih raziskovalnih pohodih. Koliko raznovrstnih kačjih pastirjev je norčavo švigalo mimo mojega aparata v svojem paritvenem plesu, koliko metuljev je, srkajoč jutranjo mano,

Pajčevine nad Bloščico

Samička modrega bleščavca – *Calopteryx virgo*

Dolgolistna rosika – *Drosera anglica*

sušilo rosna krilca na prvem soncu, s kakšno vabljivo pretvezo je mesojeda rosika z vabljala zaletave mušice in radovedne veččice v svoje lepljive čašice, kako bahavo so se postavljale barvite kukavice po obpotočnih travnikih, kako vesoljno so odmevali žabji zbori ... Z vseh strani pa je neizčrpen repertoar ptičjega petja dajal vtis, da ra-

dostnemu svetu ni nikjer konca. Močvirni svet ob Bloščici in njenih pritokih, kjer domuje vsa ta navdušujoča pestrost živalskih in rastlinskih vrst, je danes največje še ohranjeno nizko barje v Sloveniji. A žal nekatere vrste tudi tukaj bijejo svoj boj za obstanek. Za nizko barje je opredeljeno stalno

zamočvirjeno zemljišče, ponavadi nekoliko ugreznjeno ali nagnjeno, ki ga povzroča visokotalna voda ali povirja potočkov, od koder se voda ob počasnem mezenju po podlagi zbira v kotanjah z značilnim močvirskim rastjem.

Zgrozím se ob mislih, ki sem jih nekoč namenjala močvirnim

»nebodijhtreba« področjem naše lepe deželice. Zdaj so biser v mojem srcu in zelo si želim, da bi podobno mislečim uspelo narediti preklon v svojih glavah. In da bodo tisti, ki imajo znanje, »škarje in platno«, znali prisluhniti drug drugemu in seveda Naravi. Saj se (nam) vse, prav vse dogaja v njenem radodarnem naročju.

Središče Nove vasi nekoč

Veni prejšnjih številčk našega glasila smo obljubili, da bomo nekaj napisali o zgodovini in lastništvu združnega prostora in poslopij v Novi vasi.

Objavljamo staro fotografijo severnega dela Nove vasi izpred prve svetovne vojne. Desno od ceste Nova vas – Žlebič so v ospredju poslopja takrat v lasti veleposestnika Ivana Modica. Tu je bila trgovina in gostilna, mostna tehničnica in gospodarska poslopja.

Desno:
Modiceva hiša
v Novi vasi

Modic je veliko trgoval s Trstom. Ljudje, ki so ga poznali, so ga imeli za velikega špekulanta. Po prvi svet. vojni je avstrijsko cesarstvo razpadlo. Tu je nastala nova država – Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS). Prišlo je do menjave denarja. Modic jugoslovanskemu dinarju ni zaupal, zato je odkupoval avstrijske krome in goldinarje. Kmalu je bila v Nemčiji ter v Avstriji velika inflacija in stari avstrijski denar je bil brez vrednosti. Po priključitvi Primorske po letu 1920 k Italiji se je trgovina s Trstom skoraj ustavila, istočasno pa je nastopila še svetovna gospodarska kriza.

Zato je Ivan Modic najemal posojila pri raznih bankah, za poroštvo pa so te banke na njegovo premoženje vknjiževale hipoteke. Tako zadolženo posestvo je po

očetovi smrti prevzel sin Milan.

Tudi njemu ni šlo. Kupna moč je bila takrat na Blokah majhna. Nekaj več so trgovine, zlasti pa gostilne, iztržile poleti v tridesetih letih prejšnjega stoletja, ko so prihajali na Bloke na letno taborjenje jugoslovanski vojaki takratne Dravske divizije.

Taborili so na Volčjanskem hribu in nad Nemško vasjo. Vojaki sicer niso kaj dosti zapravljali, bolj zapravljivi so bili oficirji, ki so bili takrat dobro plačani. Zato so nekateri gostilničarji in trgovci v teh vojaških taborih postavljali male barake (»kantine«) za vojake, za oficirje pa v gostilnah posebne prostore (»salone«). Organizirali

Spodaj:
Pogled na Novo vas v
začetku 20. stoletja

so tudi razne prireditve, večkrat je v poletnih mesecih prišla k tem vojakom pihalna godba Dravske divizije in tudi na vrtovih teh gostiln naredila kakšen koncert.

No, Milanu Modicu tudi to ni pomagalo. Kot njegov oče je tudi on jemal premostitvena posojila, ki jih ni mogel vrniti. Zato je Kmetiska hranilnica in posojilnica iz Nove vasi kot glavi upnik leta 1938 razpisala licitacijo za prodajo celotnega Modičevega imetja.

Kupca za celotno posestvo na tej licitaciji ni bilo. Prodane so bile le posamezne parcele in nekaj inventarja ter Parna žaga v Novi vasi, ki je stala tam, kjer je sedaj podjetje Novolit. Žago je kupil Ivan Usenik s Podvelikega vrha.

Ker prodaja ni uspela, je prej omenjena hranilnica na račun dolga vnovčila svojo hipoteko in je s tem lastninska pravica prešla na Kmetijsko hranilnico in posojilnico Nova vas – Bloke. Dolgoletni vodja te posojilnice je bil Stanko Lenarčič, posestnik, trgovec in gostilničar. Ta je preselil posojilnico in svoje dejavnosti z južnega konca Nove vasi v Modičeva poslopja. Tu je opravljal vse te de-

javnosti do sredine leta 1942, ko so ga med roško ofenzivo kot aktivista osvobodilne fronte ustrelili Italijani.

Po zadnji vojni je bilo to premoženje na podlagi zakona o nacionalizaciji bank v celoti nacionalizirano. Leta 1948 je od države za 362.000 takratnih dinarjev kupila to premoženje Kmetijska zadruga Nova vas. Kam in kako je lastništvo tega zemljišča in stavb potovalo pozneje, ste lahko že prebrali v prejšnjih naših zapisih.

France Škrabec

Vojaški hlevi za konje na Volčjansken hribu.

Levo spodaj:

Modiceva hiša v času, ko je že bila v lasti kmečke hranilnice in posojilnice in je bil njen najemnik Stanko Lenarčič.

V sredi spodaj:

Modicevo gospodarsko poslopje z mostno tehniko.

Desno spodaj:

Na fotografiji so: z leve na desno; Stane Kotnik, podoficir jugoslovanske vojske, in Vlado Prosen, ki je tudi avtor fotografij na tej strani. Od leta 1938 pa do 1941 je bil trgovski pomočnik v Lenarčičevi trgovini.

Slovenska pesem v Srbiji

LETOŠNJE PRVOMAJSKE PRAZNIKE SMO ČLANI ME²PZ KULTURNEGA DRUŠTVA BLOKE SKUPAJ S ČLANI KOMORNEGA ZBORA FRANA GERBIČA PREŽIVELI NA SEVERU NAŠE NEKDANJE BRATSKE REPUBLIKE SRBIJE, NATANČNEJE AVTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE, OB JEZERU PALIČ V BLIŽINI SUBOTICE.

Paličko jezero je bilo letos s svojim čudovitim parkom, lepo naravo in zanimivo arhitekturo v okolici že 120-ič prizorišče praznovanja delavskega praznika, 1. maja. Tukaj se vsako leto na kulturnih in športnih prireditvah zbere veliko ljudi, letos je v dveh dneh obisk presegel število 80 tisoč. S temi prireditvami se tu uradno prične turistična sezona, kot sami pravijo, najlepše turistične destinacije v Vojvodini.

Komorni zbor z našim skupnim zborovodjem Jožetom Rajkom že več let vzdržuje stike s slovenskim društvom v Srbiji in tako smo bili tudi Bločani skupaj s »komorniki« povabljeni kot gostujoča pevska skupina na prireditvi »Maraton folklornih in pevskih skupin«, ki jo organizirajo na Paliču v sklopu kulturnih dogodkov prvomajskega praznovanja.

Bloški pevci in pevke smo v minulih, skoraj 30-tih letih svojega obstoja, že večkrat zastopali Slovenijo in slovensko kulturo izven naših meja in na povabilo v Srbijo smo se z veseljem odzvali. Takšna gostovanja nam poplačajo vsaj delček truda in dolgoletnega dela pri ohranjanju slovenske kulturne in pevske tradicije.

Na pot smo odrinili v petek, zadnjega aprila pozno zvečer, in prvih nekaj ur nočne vožnje so nam s kitaro in z obilico dobre volje popestrili naši mlajši pevci v zadnjem delu avtobusa. Proti jutru pa so seveda tudi »mlad' kusk'« omagali in se začeli zbujati, lahko bi rekli v za njih čisto novem svetu, za nas starejše pa v nekem svetu izpred kakih 20-ih let, iz obdobja stare »Juge«. Pripeljali smo se namreč do hrvaško-srbskega mejnega prehoda, ki ni bil nič drugega kot en majhen star, rjav in ves obtolčen kontejner, v katerem je sedel ali bolje spal (ob 7.00 zjutraj) srbski policaj. K sreči je naš izkušeni šofer Vojko vedel, da bo čas, ki ga bomo potrebova-

Na Kalemegdanu smo se slikali za Bloški korak.

li za prehod čez mejo, odvisen od razpoloženja in volje carinskih »organov«. Stopil je do policaja, mu dal zavitek Union piva (vzel ga je z velikim veseljem) in mu zaželel prav lepo prvomajsko jutro. Potem mu je pridržal suknjič uniforme, ki si ga je le-ta hitel oblačiti in mu mimogrede

poravnal epolete na ramah. Medtem ko sta se tako lepo urejala, smo mi v avtobusu presenečeni in izbuljenih oči komaj zadrževali resne obraze. No, nadalje je vse teklo po hitrem postopku in potem, ko se je tudi nekaj metrov oddaljeni carinik zahvalil za podarjeno, smo se že veselo vozi-

li po Vojvodini, sredi neskončno dolgih in širokih polj. Cesta je bila ravna, po površini pa približno taka kot naša proti Velikim Blokam. Nenadoma se je vzporedno z avtobusom nekaj pokadilo in glej ga zlomka, že je mimo nas prihrumel dobri stari yugo, lepo rjav, s počeno izpušno cevjo. In takoj za njim še 101-ka, pa potem ena 126-ka pa ... ojej ... fičko! Moj fotoaparati je kar škljocal, saj takih avtov pri nas skorajda ne vidiš več! Najbrž imajo danes na Paliču tudi srečanje starodobnih avtomobilov, sem si mislila sama pri sebi. Pa so me nekateri sopotniki, ki potujejo večkrat po naših bivših bratskih republikah, kmalu postavili na realna tla. Medtem ko se je naša država kar lepo razvijala, je gospodarstvo v Srbiji in še posebno v Vojvodini popolnoma obstalo. Za vsaj 20 let! Človek težko dojame, da je ob tako rodovitni zemlji, kot je v Vojvodini, kjer zraste in obrodi vse, kar vanjo vsadiš, vse tako zaostalo.

Palič – maraton folklornih in pevskih skupin

V Subotico smo se pripeljali z

malo bolj realnimi mislimi, pa vendar je bil moj prvi vtis, da je tukaj kot v Pekingu. Namreč – po mestu se vozi ogromno kolesarjev. No, je dobro vsaj z ekološkega vidika, kajti mesto samo po sebi je res lepo. Posebni slog tradicionalne, vojvodinske in z vplivom madžarske arhitekture daje središču Subotice poseben čar. Ta arhitektura kombinacije vidnih lesenih nosilcev z opečnimi in betonskimi pozidavami me je še posebno navdušila ob Paličkem jezeru, kjer je bilo prizorišče našega nastopa.

Z obema zboroma smo gledalcem dostojno predstavili del slovenske pevske kulture, tako da so nas navzoči poslušali z velikim zanimanjem. Naši gostitelji so se dobro izkazali in nas počastili z okusnimi pleskavicami in golažem. Prvomajski večer se je zaključil z ogledom starega mestnega jedra mesta Subotice.

Naslednje jutro, natanko ob 7. uri, pa nas je v dijaškem domu, kjer smo prenočevali, prebudila prav posebna, slovenska budnica. Miran s frajtonar'co in Darko s klavirko sta bila res učinkovita. Dobre volje in primerno spočiti smo po zajtrku krenili proti našemu naslednjemu cilju, Beogradu ...

Podnevi je Srbija kar zanimiva: hm, za lovce ... po njivah polno zajcev in fazanov, za šoferje ... avtocesta polna jugov in ostalih prej naštetih »makin« v okvari ...pa na avtocesti štopajočih ciganov ... in še par takih. Vam rečem, drugačen svet, na katerega smo mi že kar pozabili.

V Beogradu sta nas, po zaslugi predsednika Kulturnega društva Bloke, g. Mazija, pričakali predstavnici hčerinske družbe Kovinoplastike, družbe Lož d. o. o. Beograd iz Šimanovcev in strokovna vodička, ki nas je popeljala na ogled našega nekdanjega glavnega mesta.

Najprej smo obiskali Titov grob na Dedinjah in muzej 25. maj. Za nas je bila še posebno zanimiva razstavljena štafetna palica, ki jo je leta 1979 oblikovala cerkniška akademska kiparka Milena Braniselj, ki je obkročila Jugoslavijo in na dan mladosti, 25. maja, pot zaključila v rokah

Josipa Broza Tita. Obiskovalci, ki so se po ogledu muzeja znašli v naši bližini, pa so za nekaj minut obstali in obmolnili, kajti iz naših grl se je spontano zaslišala zdaj že skoraj ponarodela pesem Vstala Primorska.

Naslednja zanimivost, ki smo si jo ogledali, je pravoslavna cerkev svetega Save, katere začetek gradnje je bil v letu 1939, potem so se dela za dolgo obdobje prekinila in nadaljevala šele leta 1984. Glavna gradbena dela so bila dokončana v letu 2004, še vedno pa potekajo fina umetniško-obrtniška dela. Glavna izvajalca del sta bila slovenski SCT in Marmor Hotavlje. Je največja pravoslavna cerkev na svetu, ki je (čeprav nedokončana) v uporabi.

Po kratki vožnji mimo nekdanjega general štaba JNA, ki je po ameriškem bombnem napadu v vojni po razpadu SFRJ še vedno v ruševinah, smo se sprehodili tudi po najznamenitejši beograjski ulici, Ulici kneza Mihajla, in sicer do največjega in najlepšega mestnega parka in obenem tudi najpomembnejšega kulturno-zgodovinskega kompleksa, Kalemegdana. Tu stoji mogočna beograjska trdnjava nad sotočjem Save in Donave in je hkrati tudi čudovita razgledna točka Beograda.

Po izčrpnem ogledu mesta, ob lepem vremenu in 29 °C, smo bili že kar utrujeni in dokaj lačni, pa se je odlično izkazala družba Lož d. o. o. Beograd, ki nas je v Šimanovcih pogostila s hrano in pijačo, za kar se jim na tem mestu v imenu vseh lepo zahvaljujem.

Pot proti domu je ob veselem vzdušju, vsesplošnem prepevanju in smehu dokaj hitro minila. Vožnja našega avtobusnega prevoznika Klančarja in vsestranskega pevca Mirana je bila lepa in udobna. Naši sopevci »Brača komorni« pravijo, da so bili z našo bloško pevsko-humorno družbo zadovoljni, mi pa tudi z njimi. In upamo, da bomo kaj takega spet kmalu ponovili.

Pa, l'pu je blu. Pa še dolgu nejbuo toku ...!

Tekst in foto
Zora Obreza

Pesmi na temo Dajte nam danes naš vsakdanji mir

Dvaintrideset pesnic in pesnikov se je odzvalo na razpis haiku natečaja. Komisija OŠ Franceta Bevka v Tolminu za izbor najboljših je imela veliko dela. Odločili so se tudi za sledeče štiri pesmi učenke in učencev naše šole. Njihove pesmi so objavljene v knjigi, ki jo bodo prejeli.

*Včasih imam preveč miru
in mi je -
dolčas.*

Andraž Primožič, 8. razred

*Sovražim mesta,
kjer ljudje nimajo miru in brez
sramu kričijo.
Stečem v gozd, v mir.*

Anamarija Truden, 7. razred

*Moti me hrup
nemirnih ljudi.*

Luka Škrlj, 7. razred

*Zaželim si miru.
Grem v naravo in
poslušam ptiče.*

Janez Škrlj, 9. razred

Mentorica Martina Kočevar

Kaj pa naši zapisi? Preberite! Življenje za glasbo

Trema, povišan srčni utrip, kri je po žilah tekla pospešeno in glasilke – te so ob začetku glasbe obstale. Dekletu tudi odprta usta niso koristila, ko so se zavese dvignile in njen pogled se je ustavil na nabito polni dvorani šole. Onemela je, strah in trema sta premagala njeno željo in občutke, ki jih je imela pred predstavo. Odvrгла je mikrofon in stekla v svojo garderobo za odrom. Bilo ji je hudo. Četudi je bila zelo dobra pevka, je obstala, njen glas ni bil slišen. Še bolj pa jo je bolelo to, da je izgubila bitko tam, kjer je najbolj nadarjena. Ko je bila šola že prazna, prav tako dvorana, ko je le še čistilka čistila ostanke vstopnic za predstavo, takrat je Brina prišla na oder, nekaj časa mirovala, nato pograbila mikrofon, ta presneti mikrofon, ki je bil ob njenem nastopu neuporaben. Z njim ali brez njega je bila pred tremi urami v dvorani čista tišina. Nato je začela peti, pela je tako lahkotno, a hkrati zvočno zelo obarvano, njen glas se je razširil in odmeval po celi dvorani. Ob koncu ji je čistilka začela ploskati, saj je bila presenečena.

Tisti večer je Brina še dolgo sedela v dvorani in razmišljala o trenutku, ki ji je uničil njen nastop. Pozno v noč se je vrnila domov. Mame ni bilo doma, da o očetu sploh ne gov-

orimo. Odšla je v sobo, ki ni bila kot vsaka. Na stenah so viseli posterji znanih izvajalcev in imela je vse polno besedil. Besedila so bila vsa zguljena. Kaj ne bi bila, saj jih je v rokah držala veliko popoldnevov. Šele proti jutru je Brini uspelo zaspati, ampak čez dve uri je že zabrnela budilka, ki jo je vrgla iz postelje. V šoli se je Brina pogovorila z učiteljico glasbene vzgoje. Učiteljica ni bila navdušena, bila je besna. V njenih očeh je bilo videti strašno jezo. Pogovor se je zaključil z močnim tleskom vrat. Brina je ostala brez besed, v očeh so se ji nabirale solze, zaprla jih je in za večno je hotela končati z glasbo.

Minevalo je leto in doslej Brina ni odprla ust z namenom, da bi zapela. V srce je shranila strašen strah pred petjem, čeprav ji je pred enim letom pesem predstavljala življenje in voljo do življenja. Njena soba je postala kot moreča komora, ki ji je življenje dajalo le sonce, ki se je razprostiralo skozi okno. Vsak dan se je na poti proti domu sprehodila mimo glasbene šole, kjer je videla dekleta, ki pojejo v zboru. Pogled se ji je zameglil zaradi solz, ki so ji neprenehoma vrele iz oči. Domov je prihajala objokana. Pravih prijateljev sicer ni imela, zato je bila večino

časa sama. Tudi njeni cilji za vpis v glasbeno šolo so z željo prav tako potonili. Vendar kot za vsakega je tudi zanjo obstajal nek izhod iz te situacije. V šoli jo je vedno znova in znova mamljivo privabljal letak, na katerem je pisalo, da se išče pevka. Vsakič, ko se mu je približala, z vsakim korakom se ji je naslikal prizor izpred enega leta. Ko se mu je končno uspela približati, se je v njej prebudilo upanje. Avdicija naj bi bila čez tri dni. Vsa zmedena je ob šolskem zvoncu sedla v klop. Ta dan se ji je pouk zelo vlekel, šolska snov je kar puhtela in glave. V mislih je imela le bleščeče obarvan letak. Domov ni prišla več s solznimi očmi, ampak so se bleščale. Spet je imela upanje, nov zagon. Poiskala je svoja besedila, ki jih je v veliki škatli skrila pod posteljo in izbrala najboljšega. To je bila pesem Life for music. Vadila je ure in ure, tudi pozno v noč. Bila sta le še dva dneva do avdicije, trema ni naraščala z vsako uro, ampak z vsako minuto. Brina je živčno sedla v klop in razmišljala, kakšna bo skupina, ki vabi na avdicijo. Na misel pa ji je prišel tudi dvom o tem, ali bo uspela. Upanje in zagon sta jih preglasila. Po koncu pouka je izvedela informacijo, ki je njeno samozavest zelo zmanjšalo. Voditeljica te glasbene skupine je bila ravno njena učiteljica glasbene vzgoje. Brina si jo je zelo dobro zapomnila, saj ji je še pred dobrim letom zdrabila vse upe. V nervozi je odhitela domov. Govorila si je, da zmore, da bo uspela. V naslednje jutro se je zbudila s pričakovanjem. Avdicija je bila v šoli, zato se je že zdaj lepo oblekla in stekla mimo glasbene šole k pouku. V odmoru je odšla v dvorano k članicam skupine. Te so jo zaradi stiske s časom pograbile in postavile na oder in rekle: »Poj!!« Brina je zaprla oči in si v mislih govorila spodbudne besede. Ko jih je odprla in ko je začela peti, se je pred njo naslikala učiteljica glasbe. Brina je bila v zadregi in glas se ji je začel tresti, zavedla se je, kje je in zakaj je tu ... V naslednjem trenutku je začela peti. Vse članice in celo učiteljica so jo z veseljem poslušale, gledale so jo z začudenjem in bilo je očitno, da je sprejeta v skupino. Tudi Brinino besedilo pesmi jim je bilo všeč, zato so sklenile, da jo bodo prepevale na naslednji predstavi. Pesem Life for music,

v prevodu Življenje za glasbo, je imela veliko sporočilnost. Glasba je del življenja, vsakdo jo je že kdaj poslušal in si z njo napolnil dušo.

Veter je Brini mršil lase, ko je lahkotno hodila proti domu. Na ulici je pozdravljala ljudi, čeprav jih ni poznala. Njena soba ni bila več moreča komora, v sobi ni samo sonce dajalo vir življenja, vir življenja je bila tokrat Brina. Plesaje si je pela pesmi in na stare stene spet vesila plakate pevcev. Čez mesec dni so imeli nastop ob koncu šolskega leta. Z besedilom Življenje za glasbo bodo v ljudeh prebudili čarobnost.

Pred nastopom pa se je spet začelo ... trema, povišan srčni utrip, kri je kar drla skozi žile in glasilke – te so ob začetku glasbe spustile svoje neverjetne glasove. Brini je uspelo. Gledala je ljudi in pela. Ob koncu so jo ljudje nagradili z bučnim aplavzom. V srcu je čutila navdušenje, ki si ga skoraj noben ne more predstavljati. Želela je, da s tem nadaljuje, da z glasbo osrečuje sebe in ljudi.

Padla je iz oblakov zelo, zelo globoko, a se je dvignila nazaj, tja kjer živijo upi in uresničene sanje. In to, to lahko uspe prav vsakemu izmed nas, ker sanje živijo za vsakega.

Tina Žnidaršič, 9. razred

Bralna značka, pevska Gerbičeva značka

Ob zaključku našega branja je šolo obiskal pisatelj Goran Gluvič. Ko nam je v malo daljšem intervjuju zaupal nekaj o sebi, je prireditelj postala vse bolj razgibana. Najprej so priznanja dobili najmlajši bralci, potem pa se je stopnjevalo proti starejšim. Učenci in učenke, ki so pridno brali za Eko bralno značko, so tudi prejeli priznanja.

Ker pa ima naša šola veliko dobrih in vztrajnih pevk in pevcev, ki pojejo v zborih, smo izkoristili slavnostno priložnost tudi za podelitev Gerbičevih pevskih značk.

Na koncu smo na svoj račun prišli tudi mi, zlati bralci. Bralna značka Slovenije nam je podarila knjigo Janje Vidmar z naslovom Pink.

Uspešni nastopi folklorne skupine

Spoznatibogatoživljenjenekoč: brez televizije, računalnikov, avtomobilov in plastičnih igrač je bilo dano 26 otrokom, ki so letos obiskovali Folklorni krožek pod vodstvom vzgojiteljice Martine Ivančič in učiteljice Petje Ilejšič. Otroci so z veseljem obiskovali dejavnost, ki je plesno in pevsko malo drugačna od drugih. Kaj vse smo počeli? Igrali igrice iz starih

časov, plesali, peli ljudske pesmi, se pogovarjali o življenju nekoč, pa tudi nastopali.

Predstavili smo se mamicam, zaplesali na območni reviji folklornih skupin in bili del kulturnega programa na zaključni prireditvi Svetovnega prvenstva psov v sledenju. Prav na slednji smo prejeli posebno pohvalo, saj nam

je čestitke izrekla ministrica za obrambo Ljubica Jelušič. Bili smo res pravi plesalci iz starih časov na Blokah. K temu so pripomogle tudi obleke, ki so sešite iz naravnih materialov, umirjenih barv, širokih krojev, krojene zelo udobno. Take, kot so jih nosili pred več kot sto leti.

Mentorici bi radi pohvalili vse nastopajoče, posebej še starejše dečke. Vsem čestitava za obiske na vajah in nastope. Vidimo se jeseni.

Bralce Bloškega koraka prijazno naprošam, da nam kakršno koli dogodivščino, igro, pesmico ali uganko, ki je zelo stara in izvirna z Blok, sporočijo, zapišejo in pošljejo na našo šolo. Mogoče jo že naslednji vključimo v naš nastop. Hvala.

Učiteljica Petja Ilejšič

Bili smo pravi lekarnarji

V okviru naravoslovnega dneva **otroci in zdravila** nas je obiskala gospa Mira Truden Bavec iz Lekarne Cerknica. Predstavila je delo farmacevta ter pravilno in varno uporabo zdravil.

Učenci so si sami izdelali vsak svoje mazilo. Pri tem so uporabili prave lekarniške pripomočke in postopke. Nadeli so si lekarniško haljo. Zatem so v pateni s pestilom v nasprotni smeri urinega kazalca zmešali kremo. S pomočjo spatule so mazilo dali v plastično posodico in jo opremili z nalepko, na katero so napisali, kaj je v njej, komu je mazilo namenjeno, kolikokrat na dan se mora z njim mazati in rok uporabnosti. V delu so zelo uživali in komaj čakali, da vsebino odnesejo domov.

Barbara Širaj

Potovanje v Gardaland

Društvo prijateljev mladine Notranjske nas je za 9 let branja nagradilo z enodnevним izletom v Gardaland. Tja smo se odpravili na zadnjo majsko soboto v zgodnjih jutranjih urah. Ko smo po 4-urnih »mukah« vožnje prispeli v Italijo oziroma v Gardaland, je avtobus preplavilo neizmerno veselje. V Gardalandu smo se po skupinah zapodili na različna igrala. Na koncu pa smo enotno ugotovili, da je bilo najhujše na dveh napravah, in sicer na prostem padu in »kibli«. Dan se je končal zabavno, kljub temu da nas je presenetil dež. Verjamemo pa, da bo adrenalin, ki smo ga »pridobili« v Gardalandu, učinkoval do naslednjega šolskega leta, ko bomo vstopali v popolnoma nov svet srednjih šol.

*Teja Hribar in
Mateja Šraj, 9. razred*

Spoznavali smo živali z družino Kolenc

V letošnjem šolskem letu smo imeli osmarji prav zanimiv in poseben naravoslovni dan. Obiskala nas je družina Kolenc iz Vač. Z njihovo pomočjo smo v živo doživljali živali, ki so jih prinesli s seboj. Božali in pestovali smo jih, spoznali, kaj jedo, koliko časa živijo in kje živijo. Gosbili smo vsemogoče; od čričkov, skakačev, krastač, želv, močeradov in seveda pravih kač. Bilo je prav adrenalinsko, verjemite nam. Posebej kače so bile na začetku deležne veliko pozornosti, vendar le iz varne razdalje. Šele čez nekaj časa smo se jih toliko navadili, da smo se jih dotaknili in celo dali za vrat namesto prave kravate. Na koncu smo jih le stežka dali iz rok, saj smo ugotovili, da sploh niso »hudobne«, ampak so

prav nežne in zanimive živali. Skoraj vsi smo si zaželeli, da bi za domačo žival imeli tudi kačo, seveda če to ne bi povedali našim mamam.

Tokratni naravoslovni dan je bil posebno poučen in zanimiv in vsi smo bili takega načina učenja veseli.

Učenci 8. razreda in učiteljica Alma Kandare

Slastna pica

Le kdo bo prejel to slastno pico? Učenca, ki sta dosegla največ točk pri matematiki in slovenščini pri nacionalnem preverjanju znanja v 9. razredu. To sta bila Matic Zgonec in Janez Škrli. Pri matematiki smo bili kar za 12 % boljši od ostalih slovenskih devetošolcev. Nagrada je zaslužena. Test iz likovnega pouka pa je najbolje pisala Tina Žnidaršič.

Fotografirala je Alma Kandare, v Gardalandu pa Teja Hribar.

Foto utrinki 1. razreda

Skozi celo leto smo sestavili krasno zgodbo. Zgodbo o veselju, iskrenosti in uspehu.

Prvi šolski dan smo se srečali z lačno gospenico, nadaljevali s kostanjevim piknikom, v

šolo povabili starše, kuhali, pekli, se igrali na snegu, plavali, peli, plesali, se lovili, kdaj pa kdaj sprli, oblikovali, vlekli črte, spoznavali glasove, računali, barvali, se učili pravil, predvsem pa se veliko smejali. Veseli smo, ker smo

uspešno zaključili leto. Hura, drugi razred, prihajamo!

Učenci 1. razreda in učiteljica Petja

Drugi razred se predstavi

Na prvem športnem dnevu smo rolali.

Spoznavali smo delo čebelarjev.

Uživali smo na snegu.

Izdelali smo cofke in oblikovali piščančke.

Uprizorili smo igro Medvedkovi medenjaki.

Helena Šivec

Generacija 1995 se poslavlja

Jeseni 2001 smo vstopili v pravo šolo in začeli naše devetletno potovanje po poti učenosti. Osemnajst nas je bilo in kaj hitro smo postali prava družina. V devetih letih je naš krog nekatere člane izgubil, pa tudi pridobil. Bili smo prva generacija bloških devetošolcev.

Veliki prostori in veliki učenci so v nas zbužali strah, ki pa mu nismo pustili živeti in zasijali smo v vsem svojem pridnem, pa tudi manj pridnem sijaju. Brihtne buče, polne idej, smo prvo triado nabirale znanje in se veselile šolskih dogodivščin z učiteljico Heleno Šivec. Nismo bili ocenjeni s številčnimi ocenami, seveda pa to ne pomeni, da smo lahko počeli, kar smo želeli, saj smo namesto številčk pri oceni dobili kar cele spise o vsem, kar smo se naučili. Na prvi športni dan smo se podali v Metulje. Z navdušenjem smo si ogledali kmetijo pri Petrovih v Narinu pri Pivki. Že prva leta našega šolanja so nas obogatila z obiskom šole v naravi, in sicer smo bili na Pokljuki. Prve vodne abecede – plavanja smo bili deležni v prvem in tretjem razredu v bazenu Ribnica. Iz dneva v dan, iz leta v leto smo z veseljem odpirali vrata knjižnice, ker je vsaka naša buča zelo rada brala.

In glejte to čudo ob vstopu v drugo triado, druga učiteljica Ksenija Brus in veliko novosti. Številke niso bile več le del matematike, ampak so postale vsakdanjik tudi v ređovalnici. Pravo nočno moro so nam zakuhale domače naloge, ki nam tudi po devetih letih šolanja še vedno delajo velike težave. Treba je delati in to doma. Druga triada, vsako leto nova razredničarka in v petem razredu Pavla Ponikvar. Debeli rtič, kolesarski izpit, najvišji razred na šoli in še in še lepih dogodivščin – vse to je bil naš peti razred. Šesti razred. Vsako uro nova učiteljica ali učitelj in naša nova razredničarka Alma Kandare. Ostala nam je zvesta vse do današnjih dni. Spremljala nas je na smučanju na Rogli, z njo smo smučali na Krvavcu in se sankali na Piškovcu. Zelo poučni in zanimivi dnevi dejavnosti – naravoslovje, kultura, tehnika. Vse to je bogatilo naš šolski vsakdan. Javorniški Rovt – tam smo doživeli veliko lepih, pa tudi napornih trenutkov, ki se jih bomo z veseljem spominjali. Osmi razred. Šestnajst različnih predmetov: fizika, kemija, biologija. Res, zelo smo bili pridni, da smo vse to predelali v naših mladih bučah. Naš pogled pa ni bil več le osnovna šola, temveč smo se že spogledovali z našimi nadaljnimi cilji s sred-

njo šolo. Uh, in že ju tu deveti razred. Razred, ki ti prinese naziv glavni na šoli. Svojo vladavino smo vzeli zelo resno in prenašali svoje izkušnje tudi na mlajše rodove. Seveda pa smo morali v tem šolskem letu pokazati veliko znanja, med drugim tudi na zaključnih preizkusih znanja (NPZ), ki smo jih pisali v maju. Proti koncu šolskega leta pa smo se odpravili na zasluženno zaključno ekskurzijo. V adrenalinskem parku pod Ljubeljem smo dodobra preizkusili svoje akrobatske sposobnosti. Zlati bralci smo šli na nagradni izlet v Gardaland.

Sedaj pa že tečejo priprave na valetu, s katero se bomo poslovili od osnovne šole. Devet dolgih, a s pogledom nazaj kratkih let. Trenutek konca in trenutek novega začetka. V naši knjigi življenja zapiramo prvo poglavje, poglavje otroštva.

Vlak, na katerem je potovala generacija Bločanov 1995, zapuščamo na postaji OŠ Toneta Šraja Aljoše 15. junija 2010. Že 1. septembra nas čaka nova družčina, nove postaje, nove izkušnje. Zaželite nam SREČNO.

*Tina Žnidaršič in Simona Zakrajšek,
učenki generacije 1995*

Kaj so v letošnjem šolskem letu delali naši ekošolarji in ekovrtičkarji?

Tudi v letošnjem šolskem letu je na šoli in v vrtcu potekalo veliko eko-projektov in ekodejavnosti. Celoletni projekt je bil projekt z naslovom Kras, priložnost za učitelje in učence slovenskih šol. V mesecu aprilu smo imeli v šoli in vrtcu ekodan. K sodelovanju smo povabili jamarje iz Društva ljubiteljev Križne jame. Predstavili so nam podzemni svet, ki nam je zelo blizu, a hkrati tako zelo nepoznan. Spoznavali smo pomen jamarstva, jamarsko vrhno tehniko, jamske živali, zakaj moramo varovati naše kraške jame in naravo, ki nas obdaja, in se naučili veliko novega. Ekodan je bil tudi zaključek celoletnega projekta in v šolski galeriji smo postavili razstavo izdelkov, ki so nastali med šolskim letom. V okviru tega projekta so med šolskim letom potekali tudi obiski kraških jam in drugih kraških posebnosti, ogled čistilne naprave, izdelava iger in izdelkov s kraško tematiko, spoznavanje pripovedke o nastanku Cerkniškega jezera, kviz ...

Otroci iz vrtca in učenci prve triade devetletke so sodelovali v projektu Zgodnje naravoslovje – Vse v skupnem krogu (človek – čebela – cvet – med – sad). Srečali smo se s čebelarji, obiskovali čebelnjak v različnih letnih časih, pekli medenjake, zbirali pregovore in reke o čebelah in čebelarjih, zbirali recepte za pripravo jedi z medom, zaigrali igrico Medvedkovi medenjaki, slikali na panjske končnice, izdelovali cvetlice, čebelnjake in čebelice iz odpadnih materialov in pripravili razstavno izdelkov in plakatov.

Učenci od 4. do 9. razreda so sodelovali v projektu Skrbnik ekološkega otoka. Opazovali so ekološke otoke in razmišljali, zakaj so potrebni in

ali jih sploh pravilno uporabljamo. V anketi so ugotavljali tudi, koliko učencev je že kdaj odneslo odpadke na ekološki otok in koliko gospodinjstev že ločuje odpadke.

Vsi smo sodelovali pri zbiranju izrabljenih tonerjev in kartuš. Skupaj z našim donatorjem, podjetjem Novolit, smo podjetju Bitea oddali 116 kosov oz. 39.004 g izrabljenih tonerjev in kartuš. Zbrali smo 1,7 tone odpadnega papirja. Vključili smo se tudi v akcijo zbiranja odsluženih električnih aparatov in elektronskih odpadkov. Na akcijo se je odzvalo veliko družin in oddali smo cel kup starih televizorjev, pralnih strojev, telefonov, akumulatorjev, računalnikov in drugih aparatov ter več kot 30 kg izrabljenih baterij, ki jih celo šolsko leto zbiramo v šoli in v vrtcu.

Sodelovali smo še na natečaju za zbiranje motivov na novoletnih voščilnicah, na ekokvizu za osnovnošolce, brali knjige za ekobralno značko in združili različne generacije na deževnem pohodu na Volčje ob srečanju treh generacij. Za naslednje druženje pa naročamo sončno vreme, da bomo lahko še zaplesali in se družili ob športnih igrah.

Upamo, da nam bo tudi v letošnjem šolskem letu uspelo obdržati zeleno zastavo, ki že eno leto krasi našo šolo. A, da ne veste, kje jo imamo? Obiščite našo šolo in pokukajte v naš ekokotiček. Tam lahko oddate tudi izrabljene baterije ter tonerje in kartuše. Ob šolskem ekološkem otoku pa imamo svoj zabojnik za odpadni papir. Pridružite se zbiralnim akcijam naše ekošole!

Koordinatorica ekošole Helena Šivec

Družina Ponikvar – nagrajena najštevilčnejša družina in hkrati družina z najmlajšim udeležencem na pohodu treh generacij

Akcija zbiranja odsluženih električnih aparatov in elektronskih odpadkov

Razstava ob zaključku ekobralne značke

Ekodan z jamarji

Vrtec iz leta v leto poka po šivih

Skupina Pikapolonice, najmlajši otroci vrtca Nova vas.

Pisalo se je leto 2000, ko je enota vrtca prišla pod streho OŠ Tone-
ta Šraja Aljoše. V vrtcu je bilo 19
otrok v eni kombinirani skupi-
ni od starosti dveh let pa do vs-
topa v šolo. Tudi prostorski pogo-
ji so omogočali varstvo le eni
skupini otrok. Zaradi večjega
povpraševanja po varstvu smo
junija leta 2004 odprli nov pren-
ovljen vrtec. Takrat sem zapisala:
»Odpiramo vrata lepega, svetle-
ga, prostornega vrtca, ki bo nudil
vzgojo in varstvo 38 otrokom«.

A žal smo tisto jesen nabrali le
25 otrok. Za delo v eni skupini
preveč, za dve pa mnogo prema-
lo. Kljub organizacijskim težavam
smo ostali optimisti. Jeseni leta
2007 je bilo vpisanih za 2 cela in
pol oddelka otrok. Kaj pa sedaj? Z
velikim vpisom so se pojavile prve
prostorske težave ter potreba
po novi igralnici. Lokalna skup-
nost kot ustanoviteljica vrtca z
županom g. Jožetom Dolesom je z
dograditvijo nove igralnice prob-
lem rešila in zavrženih otrok ni
bilo. Postavila se je vprašanja: Kaj
pa če jeseni 2008 ne bo več tako
velike potrebe po varstvu otrok?
Bomo imeli pa dodatno igralni-
co. Jesen 2008 je prinesla varstvo
trem skupinam otrok in tak vpis
je bil tudi leta 2009. Trenutno de-
lamo v treh skupinah z 48 otroki.

Razpis za letošnjo jesen nam je na

novu prinesel 25 vpisanih otrok.
Iz vrtca jih bo zaradi vstopa v šolo
odšlo le 8.

Kako začeti z delom jeseni?
Prostorska stiska. Ne manjka
le igralnica. Premajhne so gar-
derobe, sanitarije ne zadost-
ijo predpisanim normativom
in standardom. Vpisanih otrok
je za štiri oddelke; dva oddel-
ka prvega starostnega obdobja,
kamor spadajo otroci od enega
do treh let starosti, in dva odd-
elka drugega starostnega obdo-
bja, kjer so otroci od treh let do
vstopa v šolo. Skupna številka je
65 otrok.

Z dogovarjanji in velikim pos-
luhom lokalne skupnosti, g.
županom, smo našli rešitev.
Pripravljen je načrt in zagotov-
ljena sredstva za širitev vrtca. In
posledica le-tega je: Jeseni ne bo
zavrženih otrok. Vsi otroci iz
naše občine bodo dobili zeleno
varstvo. In prav je tako. Otroci so
tega vredni. Lep prostor z ljudmi,
ki mu dajejo življenje, je za otroke
priložnost za razvoj vseh njihovih
skritih energij, ki so v njih. Otro-
ci morajo slišati, videti, vprašati,
povedati, se dotakniti, narisati
... mnogo stvari in mnogih ljudi.
Seveda le tako, da pri tem vedno
ostanejo otroci.

Ravnateljica Milena Mišič

Predstavitveni koncert Eno rož'co ljubim, v mojem srcu spi

V soboto, 5. junija 2010, ob 19-ih,
je bil v dvorani OŠ Nova vas pred-
stavitveni koncert Učiteljskega
pevskega zbora ROSA OŠ Tone-
ta Šraja Aljoše Nova vas. Šopek
slovenskih ljudskih in umetnih
pesmi slovenskih avtorjev je zbor
povezal in predstavil z naslovom
Eno rož'co ljubim, v mojem srcu
spi. Zbor, pod vodstvom Irene
Cundrič Iskra, je spremljal še in-
strumentalni trio: Eva Favento
Ule na klavirju, Dejan Ule na vi-
olini in Uroš Obranovič na ki-
tari. Na svoj prvi koncert je zbor
povabil gostje: Ženski pevski
zbor Okarina Podbrdo, ki ga vodi
Marta Volf Trojer. Program sta
povezovali Martina Kočevar in
Alessandra Lavrič Cassio. Šopek
pesmi so pevke prepletle s skup-
nim petjem, ki je pošteno ogrel
dvorano in požel hvaležen aplavz.

Učiteljski pevski zbor Rosa na
osnovni šoli v Novi vasi ni nast-
tal slučajno. Učiteljice, učitelji
in drugi delavci šole že dolgo
radi prepevajo. Posebnost
ubranega kolektiva OŠ Nova vas
je, da se kolegicam ali kolegom
za njihov osebni praznik ali ob
pomembnejših življenjskih ju-
bilejih zapoje. Želja po pevskih
vajah in druženju ob petju je do-
zorela tako zelo, da so se pevke
zbrale na prvih pevskih vajah v
novembru 2006. V letu 2007 so že
prvič stopile na oder 2. februarja
in še enkrat 22. junija. Oba nas-
topa sta zbudila precejšnje zani-
manje. Po krajšem premoru so
se pevke ponovno začele dobiva-
ti na rednih pevskih vajah v sep-

tembru leta 2009. Ob zabavnem
druženju in prepevanju se je po-
rodila ideja za ime zbora. Morda
ne več mlade po letih, zato pa to-
liko bolj rosno mlade po srcu so se
poimenovala v Učiteljski pevski
zbor Rosa. V letošnji sezoni, ki
se je zaključila s predstavitvenim
koncertom, so pevke že nastopile
na dveh javnih prireditvah. Ob
razvitju čebelarkega prapora in
na prireditvi Radia 94 »Prijatelji
ostanimo prijatelji«, obakrat v
Novi vasi.

Pevke in zborovodja smo prijet-
no presenečene nad takojšnjim
odzivom donatorjev za pred-
stavitveni koncert in jim javno
izrekamo zahvalo, in sicer Občini
Bloke, županu Jožetu Dolesu,
Novolitu- Nova vas, Kava baru
Tanja- Nova vas, Kmetiji z nas-
tanitvijo Knavs- Runarsko, Gos-
tilni Miklavčič- Velike Bloke in
Fragmatu- Sodražica. Še pose-
bej pa smo hvaležne ravnateljici
OŠ Tone- Šraja Aljoše Nova
vas gospe Mileni Mišič, ki nas že
od vsega začetka delovanja zbora
brezpogojno podpira.

Nenazadnje, hvaležne smo vsem
obiskovalkam in obiskovalcem
sobotnega večera, ki ste nas že
na prvem koncertu presenetili z
dobro udeležbo, odlično sprejeli
in nagradili z močnimi aplavzi. Za
zbor je to prav gotovo tista potrd-
itev in nagrada, ki daje pogum za
delo naprej in ki že snuje nove
ideje za podobne doživljaje.

V imenu zbora:

Irena Cundrič Iskra

OŠ Toneta Šraja Aljoše in vrtec že drugo leto vključena v projekt

Varno s soncem

Cilj zdravstveno-vzgojnega preventivnega projekta »Varno s soncem« je ozaveščanje predšolskih in osnovnošolskih otrok o potrebi preprečevanja škodljivih posledic izpostavljanja kože sončnemu UV sevanju in spoznavanju možnosti učinkovite zaščite pred UV sevanjem v vsakdanjem življenju.

Zaščita mlajših otrok pred sončnimi žarki temelji na t. i. »naravni zaščiti«.

- Otrokove aktivnosti vezane na gibanje na prostem izvajamo zjutraj, zgodaj dopoldne in pozno popoldne. Med 10. in 16. uro se zadržujemo v senci.
- Pomagamo si z ustvarjanjem umetne sence nad igrali.
- Individualno senco ustvarjamo z uporabo ustreznih oblačil, pokrival in sončnih očal.

Življenje brez sončne svetlobe si težko predstavljamo. V našem okolju so že vrsto let uveljavljene navade, ki spodbujajo izpostavljanje velikih površin telesa sončnim žarkom. Pri delu na prostem, pri športni aktivnosti in v času počitniškega oddiha radi odložimo obleko in se predamo toploti. Zagorelost kože se mnogim še vedno zdi privlačnejša od naravne polti kože. Še vedno nekateri verjamejo, da je zagorelost zdrava. A žal ni tako. Ultravijolični (UV) del sončnih žarkov, ki je odločilen pri tvorbi kožnega barvila, koži škodi. Pri svetlopoltem prebivalstvu ugotavljamo:

- izrazito pospešeno staranje soncu izpostavljene kože,
- pogostejšepojavljanjerazličnih vrst kožnega raka,

- posebej najnevarnejše med njimi – malignega melanoma, ki ga nekateri zaradi temne barve imenujejo črni rak kože.

Epidemiološke raziskave dokazujejo, da je pojavljanje vseh vrst kožnega raka pri odraslih močno povezano s pogostnostjo sončnih opeklin v otroštvu. Izpostavljanje soncu v otroštvu je povezano tudi z večjim številom melanocitnih pigmentnih znamenj na koži, ki so samostojen dejavnik tveganja za kasnejši razvoj melanoma.

Dragi starši, vzgojitelji in učitelji! Vi ste odločilni pri zaščiti otrok pred škodljivimi posledicami, ki jih na koži povzroča izpostavljanje sončnim žarkom. Večino celotne življenjske izpostavljenosti soncu dosežemo pred 20. letom starosti, največji del v

predšolski in zgodnji šolski dobi! Zato je potrebno začeti z intenzivno zaščito čimprej, že v prvem letu otrokovega življenja! Otroci v obdobju, ko najbolj potrebujejo zaščito, te sami ne morejo in ne znajo zahtevati! Odvisni so od nas, odraslih, tako v organizaciji svojega časa kot tudi glede opremljenosti z ustreznimi oblačili, pokrivali in drugimi zaščitnimi sredstvi ter razumevanja zaščitnih priporočil.

Ob sončnih dnevih skupaj z otrokom opazujte svojo senco in upoštevajte nasvet: pojdite v senco, ko postane kratka.

Zaščitite otroka in sebe!

Uporabite domišljijo in poskušajte zaščitne ukrepe približati otrokom s prijetne plati!

Zapisala Milena Mišič

(povzeto po priporočilih mag. Ane Benedičič, dr. med., specialistka dermatovenerologije)

Navadni kožni rak (krastava žarišča, bulice, zatrdline, rane, ki se ne celijo)

Pigmentni kožni rak (obarvane lise in bulice)

Območno združenje
Rdečega križa
Cerknica – Loška dolina – Bloke

Spoštovani,

obveščamo vas, da bo v našem okolišu potekala

KRVODAJALSKA AKCIJA

- v ponedeljek, 28. junija 2010, od 7. do 15. ure v OŠ Cerknica,
- v torek, 29. junija 2010, od 7. do 13. ure v OŠ Cerknica in
- v sredo, 30. junija 2010, od 7. do 13. ure v OŠ Stari trg

Zaradi prihajajočih počitnic in letnih dopustov, lahko pride do pomanjkanja zalog krvi. Vljudno prosimo, da se krvodajalske akcije **udeležite v čim večjem številu**, saj je naša akcija **v tem času** ključnega pomena za reševanje živiljenj.

Vljudno vabljeni!

Območno združenje Rdečega križa Cerknica–Loška dolina–Bloke
Strokovni sodelavec Gregor Pokleka

TSD Novolit Olimpija

Sezona 2010/11

Z začetkom poletja vstopamo smučarski tekači v novo sezono. Oddih po napornih zimskih tekmovanjih je bil dobrodošel in skoraj prekratek. V tem času začnemo z novim ciklusom priprav, ki se bo stopnjeval do zime. Za nekaj tekačev je bil napor prehud in so odnehali, so pa na njihovo mesto stopili drugi, ki jih ta šport zanima.

V društvu iščemo nove oblike delovanja in se poskušamo prilagoditi težjim razmeram, povezanih z gospodarsko krizo. Denarja za delovanje je vse manj

Del tekmovalne ekipe slikan pred letnim treningom. Med njimi nekaj mlajših, ki so se nam pridružili pred kratkim.

in težje ga je dobiti, zato bo za financiranje programa potrebna večja udeležba samih tekmovalcev. Kako in koliko dodatnih sredstev bo potrebno zbrati, se bomo dogovorili na občnem zboru, ki ga te dni pripravljamo. Na njem bomo sprejeli program dela in zastavili načrte za prihajajočo sezono ter si razdelili naloge, ki jih nikoli ne zmanjka. Upamo, da bomo pri tem uspešni in bo tudi prihodnja sezona zaznamovana z uspehi naših tekmovalcev. Vse, ki ste pripravljene zaživeti življenje intenzivnega treninga in individualne športne aktivnosti, vabimo v svoje vrste, kjer boste lahko izbrali med odločitvijo za vrhunski ali rekreativni smučarski tek.

Rado Ponikvar

Uspešen začetek bloških nogometašev

Nogometna ekipa Bloke Novolit tudi letos tekmuje v nogometni ligi občine Loška dolina. V ligi sodeluje 9 ekip, med katerimi je tudi ekipa z Blok. Ekipa se je lansko jesen okrepila z bivšima igralcema ekipe Kb Tanja & G. Miklavčič in postala še številčnejša in močnejša, hkrati pa je postala vse bolj izkušena in s hitro igro povzroča nemalo težav nasprotnim ekipam. Bloška ekipa je dobro igro pokazala že v lanskem drugem delu tekmovanja, letos pa nadaljuje z uspešnimi predstavami, ko beležijo v glavnem same zmage.

Po odigranih 6 kolih tekmovanja najboljše kaže ekipi Kozarišče – Elgo Nova, ki ostaja še brez poraza, sledita ji ekipi z enakim številom točk, to je lanski zmagovalec Lunca bar in lansko leto drugouvrščena ekipa Bloke Novolit, na četrtem mestu je trenutno ekipa Rigler, peto mesto zaseda ekipa Bobr bar, naslednja mesta zasedajo še ekipe: Svet. Zavarovanje, Steles – Taši, Stari trg in Babno polje. Kot kaže, bo enako kot lansko leto tudi letošnji boj za osvojitve prvega mesta potekal med predvsem med trenutno prvimi tremi ekipami. Up-

ajmo, da bo ekipa Bloke Novolit poleg odlične igre spremljala tudi športna sreča.

Med prvomajskimi prazniki je potekal tradicionalni turnir za Pokal Loške doline. Sodelovala je tudi bloška ekipa, ki je bila v predtekmovanju, ki je potekalo v Novi vasi, boljša od ekip Steles – Taši in Bobr bar, kar ji je omogočilo tekmovanje v polfinalu. Po zelo napeti tekmi z ekipo Lunca bar je bil izid tekme po rednem delu neodločen in šele izvajanje najstrožjih strelav z bele točke je odločilo zmagoval-

ca tekme. To je bila ekipa Bloke Novolit, ki pa je v finalu prav tako po izvajanju najstrožjih strelav izgubila z ekipo Stari trg in tako osvojila 2. mesto pokalnega tekmovanja Loške doline. Tekmovanje je potekalo le en dan, zato so bili naši igralci že pred finalom, ko so v polfinalni tekmi imeli neugodno ekipo, kar precej utrujeni. Vsa zahvala vsem igralcem, da so zdržali do konca tekmovanja.

Veliko športne sreče tudi v prihodnje!

Boris Marolt

Že devetič na Studenem

VAŠČANI STUDENEGA SO ŽE DEVETIČ ZAPORED IZPELJALI NOGOMETNI TURNIR, NA KAR SO ZELO PONOSNI. LETOŠNJA ZMAGOVALKA JE EKIPA GOSTILNE MIKLAVČIČ.

Prijatelji in znanci so se ponovno srečali, ob tem pa že skoraj desetletna tradicija ter športni boji – to so glavne značilnosti turnirja na Studenem. Tekmovanje je potekalo med svetovnim nogometnim prvenstvom tako kot ob prvem turnirju pred osmimi leti.

Letos je tekmovalo trinajst ekip, ki so se najprej pomerile v tekmovalni skupini. Zmagovalci skupin so nato igrali v polfinalu. V prvem polfinalu sta igrala Valvazorjev hram in Gostilna Miklavčič. Po rednem delu se je tekma končala neodločeno z 1 : 1, zato je sledilo izvajanje sedemmetrovk. Več športne iznajdljivosti so imeli slednji in se uvrstili v finale. V drugem polfinalu so se pomerili nogometaši Velikega Vrha in Dimnikarstva Okič. V začetku drugega polčasa je za Veliki Vrh zadel Gregor Marolt. Sledila je odprta igra obojih. Moštvo v zaostanku se je trudilo izid izenačiti, a je rezultat ostal nespremenjen in drugi finalist je bil Veliki Vrh.

Ekipe Dimnikarstva Okič je v uteho vsaj zmagal v tekmi za tretje mesto.

Kot vedno je največ pozornosti pritegnil veliki finale. Pred številnimi navijači so se v soju žarometov pomerili člani Gos-

tilne Miklavčič in Velikega Vrha. Srečanje je bilo na zavidljivi ravni, oboji so gradili igro na sredini igrišča in čakali na napako tekmecev. Zaradi velike izenačenosti tekmecev se je srečanje v rednem delu končalo brez zadetkov. O končnem zmagovalcu so tako

odločali strelji z bele točke. Več športne sreče so imeli nogometaši Gostilne Miklavčič in tako osvojili letošnji turnir na Studenem.

Najboljša moštva in posamezniki so prejeli zaslužene pokale in nagrade. Najboljši strelec je bil

Jure Šubic (Gostilna Miklavčič). Priznanje za najboljšega vratarja si je prislužil Marko Milavec (Veliki Vrh), ki je za občinski časopis izjavil: »Zahvaljujem se celotni ekipi za borbena igro, ki je pripomogla, da sem bil proglašen za najboljšega vratarja. Čestitke organizatorju, vidimo se prihodnje leto.« Med številnimi navijači je bil tudi župan občine Sodražice Blaž Milavec. Po turnirju je povedal, da si je z veseljem ogledal prireditve, poleg tega pa se tekmovalca udeležijo tudi moštva z »njegov« občine. Pohvalil je organizacijo in športni ambient. Rekreativni center Studeno je praktično dograjen, kljub temu pa imajo domačini še nekaj idej za popestritev prostora. Vse to je rezultat prostovoljnega dela vaščanov in podpore sponzorjev.

Za konec le še to, da so organizatorji z letošnjo izvedbo zelo zadovoljni in se že veselijo naslednje, jubilejne športne prireditve na Studenem.

Končni vrstni red:

1. Gostilna Miklavčič
2. Veliki Vrh
3. Dimnikarstvo Okič
4. Valvazorjev hram
- 5.-13. Steles - Taši, Hribar Studenec, Studeno, Gostilna Rigler, Žimarice, Zakrajški, Iskre, Pumpa bar, Bar Birtek

Jože Avsec ml.

Triatlon Bloke 2010

Triatlon klub Inles Riko Ribnica letos poleg tradicionalnega triatlona v Kočevju kot novost prireja še Triatlon Bloke 2010, kjer se bo ob Volčjem jezeru na Blokah dne 22. 8. 2010 s štartom ob 13.00 odvil prvi super sprint triatlon za starejše dečke in kadete ter cici triatlon za malčke, stare 11 let in manj.

Super sprint triatlon bo med drugim štel tudi za državno prvenstvo, udeležijo pa se ga lahko tako tekmovalci z licenco TZS kakor tudi vsi, ki bi se radi v tej disciplini pomerili prvič, saj 300 m plavanja, 8 km kolesarjenja in 2 km teka

za tiste, ki se vsaj malo ukvarjajo s športom, nikoli ni preveč. Starostna omejitev za udeležbo na super sprintu je 12 do 15 let, oz. letniki 1995 do 1998, posebno kategorijo na tej razdalji pa bodo sestavljali vsi na triatlonu za vsakogar, to so letnik 1994 in starejši.

Na cici triatlonu bodo nastopili otroci, rojeni leta 1999 in mlajši in bodo opravili s 100 m plavanja, 3 km kolesarjenja in 500 m teka; po novih pravilih TZS se ne sme več voziti s specialnimi, pač pa le z gorskimi kolesi, na katerem pa je potrebno nositi tudi obvezno čelado.

Ribniški organizator sicer velja za izkušenega prireditelja tekem za slovenski pokal; sredi Ribnice vsako leto spomladi organizira duatlon za slovenski pokal, letos že trinajstič zapored, konec avgusta pa triatlon v Kočevju (21. 8. 2010), ki bo tokrat prav tako štel za DP v triatlonu in bo z nekaj spremembami zopet postavljen ob Rudniško jezero v Kočevju.

Letos so se zaradi idilične narave in zelo lepo urejene okolice v sodelovanju z Občino Bloke odločili pripeljati mlade slovenske triatlonce na Volčje jezero, kjer jim

bodo skupaj z domačini z veseljem prikazali tudi ta del Slovenije.

Organizator bo poskrbel za varovanje prog tako v jezeru kot na cesti, ob koncu prireditve pa za hrano, pijačo in lepe praktične nagrade. Podroben razpis samega triatlona in prijave si bo možno ogledati na spletni strani Triatlon kluba Inles Ribnica: www.triatlon-klub-ribnica.si, za kakršna koli vprašanja pa so dosegljivi na e-mailu: info@triatlon-klub-ribnica.si ali na telefonski številki 041 469 872.

Damjan Kromar

Študentski klub BOŠ

Zavrtime se v poletje

**KER SE LETOŠNJE ŠOLSKO LETO
PRIBLIŽUJE KONCU, JE PRAV,
DA SE TUDI BOŠ-EVCI OZREMO
NAZAJ IN SE SPOMNIMO, KAJ VSE
SE JE DOGAJALO V NAŠEM KLUBU.**

Leto je bilo plodovito, saj smo organizirali kar nekaj dogodkov, ki so bili zelo dobro obiskani. Žal pa je letošnje delovanje BOŠ-a najbolj zaznamovala izselitev kluba iz dosedanjih prostorov osnovne šole v Novi vasi zaradi potreb širjenja vrtca. Z županom smo dosegli dogovor in se preselili v začasne prostore nad knjižnico, ki so namenjeni društvom, ki delujejo na Blokah.

In s katerimi dogodki se letos lahko pohvalimo? V prvi vrsti zagotovo s plesnimi vajami, ki so potekale v BOŠ-evih prostorih od novembra do aprila pod okriljem plesne šole MZ iz Postojne. Poleg osnovnega tečaja sta na Blokah potekala tudi nadaljevalna tečaja druge in tretje stopnje, ki so ju obiskovali tudi pari od drugod. Ker smo želeli popestriti dolge zimske večere, smo organizirali turnir v ročnem nogometu ter pet poker večerov,

kjer so mladi z Blok in sosednjih občin z navdušenjem sodelovali pri igranju v zadnjem času tako priljubljene igre. Veliko smo sodelovali z Notranjskim študentskim klubom. V januarju smo skupaj organizirali enodnevno smučanje v Cerknem, marca pa smo se Cerkničani in Bločani odpravili v Planico.

Aprila je potekal občni zbor z izselitveno zabavo, na katerem smo izvolili novo vodstvo. Predsednica kluba je tako postala Katja Šivec, ostali člani upravnega odpora pa so še Blaž Knavs – podpredsednik, Polona Šivec – blagajnik, Miha Oražem – tajnik, Matic Jakopin – član. Veseli nas, da smo v naše vrste uspeli privabiti mlajše generacije, ki so zasedli mesta v upravnem odboru.

Preden pa gremo tudi BOŠ-evci za nekaj časa na dopust, vas v petek, 25. 6. zvečer, vabimo na parkirišče pred občino v Novi vasi na uvodni koncert v okviru festivala Heksenfest, ki vsako leto v začetku poletja poteka v Cerknici. Odprtje festivala pa bo, tako kot lani, na Blokah. Za pijačo in jedačo bomo poskrbeli mi, za glasbo in ples pa skupina Tešku je rečt. Vsi lepo vabljeni, da se skupaj zavrtime v poletje, saj nas jeseni spet čakajo novi izzivi. Se vidimo!

Milanka Slavec

Čistilna akcija 2010

Očistimo Slovenijo - Bloke

Občina Bloke je skupaj z Lovsko družino Martin Krpan Bloke in Komunalo Cerknica organizirala tradicionalno čistilno akcijo na območju občine Bloke.

Bločani smo imeli čistilno akcijo 10. aprila in ne na dan vseslovenske akcije 17. aprila, saj se je ta dan na Blokah odvijalo svetovno prvenstvo psov v sledenju.

S pomočjo odmevne vseslovenske akcije Očistimo Slovenijo, njenega oglaševanja in občinskih vabil, ki so bila razposlana po gospodinjstvih in društvih, se nas je na to akcijo odzvalo kar 5 % prebivalcev občine Bloke, kar pomeni približno 85 udeležencev. Or-

ganizirano je bilo zbirno mesto pri lovskem domu v Novi vasi, kjer smo se zjutraj ob 8. uri zbrali udeleženci čistilne akcije. Na zbirnem mestu smo dobili rokavice, vreče in bili razporejeni v skupine za pobiranje odpadkov.

S pomočjo razpoložljive mehanizacije smo očistili štiri divja odlagališča, ki so bila bodisi na parcelah Sklada kmetijskih zemljišč, javnega dobrega ali na zasebnih parcelah. Odlagališča so bila evidentirana v registru centralne baze divjih odlagališč. Velik poudarek čiščenja je bil ob prometnicah, ob katerih se nabere vsako leto največ odpad-

kov. S skupnimi močmi smo zbrali približno 30 m³ oz. 8 ton najrazličnejših odpadkov. Prevoz odpadkov na dan akcije je bil organiziran s strani Lovske družine M. Krpan in nekaterih prostovoljcev akcije, kasneje pa je odpadke na deponijo odpeljalo komunalno podjetje Komunala Cerknica.

Čistila akcija je bila zaključena ob 14. uri pred lovskim domom v Novi vasi. Udeleženci smo bili deležni tople malice, ki jo je s pomočjo svojega specialista žara pripravila LD Nova vas.

Vsem udeležencem akcije, tudi tistim, ki ne glede na čistilne akcije skrbite za čisto okolje in

tudi tistim, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju bodo živeli naši zanamci, se v imenu občine Bloke zahvaljujem za trud, ki ga namenjate za čisto okolje.

David Hiti

Na obisku pri 90-letnikih

V LETU 2010 IMAMO IZJEMNO ŠTEVILO JUBILANTOV, V TOKRATNI ŠTEVILKI SO PREDSTAVLJENI KAR ŠTIRJE, MORDA PA JE ZA TAKO ŠTEVILO NOVOROJENCEV VZROK OPTIMIZEM, KI SE JE RAZVIL MED LJUDSTVOM PO PRVI SVETOVNI VOJNI. TUDI TOKRAT STA OBISK OMOGOČILI OBČINA BLOKE IN OBMOČNA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA CERKNICA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE.

PLANTILA DROBNIČ

Na obisku smo bili dva dni pred njenim uradnim rojstnim dnevom, ki je 19. april, saj so se ji naslednji dan začele osemdnevne duhovne vaje in takrat se sestra Plantila posveti izključno duhovnosti in ne sprejema obiskov.

Rojena je v Velikih Blokah Neži in Matiju Drobniču, v družini pa so bili trije otroci, a prvorojenec Matija je umrl takoj po rojstvu, kar je bilo zelo hudo. Nato je šel oče v Ameriko in je prišel domov leta 1920, tega leta se je rodila Plantila. Kot zanimivost je povedala, da sta bili tisto leto na isti datum v Blokah rojeni dve deklici, saj sta oba 'amerikanca' hkrati prišla domov k družinama. Kasneje je dobila še ses-

Plantila Drobnič

tro Ivanko in na gruntu so ostale same brez očeta, kar je pomenilo, da so vse morale delati same. Svojega očeta je prvič zares videla, ko je že hodila v šolo, 6-razredno osnovno šolo na Blokah, takrat se je namreč ponovno vrnil domov. Šolska leta so minevala, doma so veliko delali, edinole v nedeljo popoldne je imela kaj malega časa zase. Tako sta nekoč s sestro Marijo hodili za Štruklovsko Anico in Malizijevo Micko in ju občudovali, ker sta bili vedno tako nasmejani in vedno sta govorili samo dobro o veri. Spomni se, da se je takrat v njej prvič pojavila želja, da bi stopila v red. To je bila skrivnost in nihče ni vedel zanjo. Pri osemnajstih jo je mama poslala v Ljubljano, da bi se v ženski bolnici naučila kuhati, tam pa so bile seveda tudi usmiljenke. Doma je vzela dokumente in skupaj s sestro Marijo sta odšli, doma seveda še niso vedeli, kaj naklepata.

Tisto jutro je z nekakšno žalostjo pogledala nazaj in si mislila: Nič ne vedo, kaj jaz mislim storiti. V Ljubljani pa se je življenje hitro odvijalo dalje. Postala je pripravnica, dobila je črno obleko, klot, svojo odločitev pa sporočila tudi domačim. In dobro so jo sprejeli. Pot je nadaljevala v bolničarski šoli in vsa dekleta so bila sila pridna, saj so razrede izdelovala ali s prav dobrim ali pa z odličnim uspehom. Po šoli je bila dodeljena na operacijski oddelek kot inštrumentarka. Seveda je bila takrat že vojna in vse je bilo nestalno, zato je dobila odredbo, da mora v Makedonijo, v Bitolo. Začelo se je popolnoma novo življenjsko obdobje.

V Bitoli je delal izjemen profesor, kirurg Branovački, ki je delal v kraljevi hiši in je zahteval le najbolj usposobljene sestre za delo, tako je postala njegova sodelavka in pravi, da je bilo to obdobje izjemno lepo. Izučila se je za anesteziistko in pravi, da je to zelo rada počela. Medtem ko je pacient spal, je vedno izkoristila čas za molitev. Ko je prišla v Makedonijo, je šla tudi na dodatno izobraževanje, učila pa se je tudi jezika in perfektno govori makedonsko. Tako je hitro minilo 50 let in sestra Plantila obuja same lepe spomine na čase, preživete v Bitoli, na ljudi, ki so izjemno prijazni. Pravi, da so včasih celo preveč prijazni in nesebični.

Ko smo sestro Plantilo vprašali, ali je kdaj pomislila, da bi bilo bolje, če bi ostala doma, nam je samozavestno odgovorila, da nikoli. Služiti Bogu in biti skromna, da lahko s svojim delom in življenjem pomaga ljudem, ki so potrebni sočloveka in pomoči, to je njeno poslanstvo in to jo izpolnjuje. Sedaj je v pokoju in biva na Mirenskem Gradu, kjer je še petnajst sester, in je izjemno zadovoljna.

Ko smo jo na koncu našega dolgega in sila prijetnega klepeta vprašali, kaj bi sporočila Bločanom, je dejala, da imamo krasnega župana in da se ji zdi, kot da so Bloke pred Ljubljano, ko je vse tako prenovljeno, hkrati pa je dejala, da vedno moli za domače ljudi, ki jih ne bo nikoli pozabila.

JUSTINA MODIC

28. aprila smo vse najboljše voščili Justini Modic iz Velikih Blok, rojena pri Jakopinu v Ravniku, za rojstni dan pa si je zaželela predvsem zdravja, saj pravi, da je to najpomembnejše, a kaj, ko ji tega nihče ne more dati za darilo. Že dolgo časa slabše sliši in v šali pravi, da ji včasih to kar prav pride. Se je pa zgodilo, da je na obisk večkrat prišel

Bregarjev Toni, ki pa je bil hripav, in je rekla: Veš kaj, Tone, en gluh in en hripav, to pa res ni za skupaj.

Ko je bila stara 13 let, je šla služiti v Žerovnico v mlin. Tam je pomagala in v mlinu in v žagi – valila je hlode, jih obrezovala, čelila – in to vse ročno. Na žagi se je delalo čez dan, ponoči so pa mleli. Potem ko je pogorel Ravnik, jo je oče poklical domov, saj je pri hiši tudi sam potreboval pomoč. Doma je bila kakšna tri leta, vmes pa je spoznala bodočega moža, ker je pri njih delal ostrešje. Poročila sta se in imela tri fante in eno dekle.

Pravi, da se največ prigod spomni iz mladosti. Justina vse svoje zgodbe pripoveduje z neverjetnim nasmeškom in kančkom

Justina Modic

hudomušnosti. Nekoč jo je neki vojak vprašal, ali gre kaj v cerkev, pa mu je odgovorila: Grem vsake kvatre. Pa je zavzdihnil in se čutil, ker da gre k maši samo štirikrat na leto, na kvatrne nedelje, pove v smehu, čeprav je mislila, da gre, ampak ne vsak dan.

Kot zanimivost nam je pokazala poročno fotografijo, ki je bila narejena na prav poseben način. In takrat ni bila edina, ki je imela takšno fotografijo. V tistem času so po vaseh hodili mojstri fotografi, ki so pobirali fotografije posameznikov iz družine, iz teh sličic pa so zložili krasne družinske portrete. Takšna je bila tudi njuna poročna fotografija. Ona se je fotografirala v Logatcu, mož pa je prinesel sliko, na kateri je bil star 17 let. In iz tega je nastala krasna poročna slika.

Gospa Justina je tudi vse življenje rada plesala.

Plesa se je naučila na Perkozu, tako se je reklo gostilni v Grahovem, kamor je zahajala, ko je služila v Žerovnici, velikokrat je tudi pomagala pri strežbi. In ne boste verjeli, plesala je še pred kratkim, z upokojenci gre namreč občasno na izlet v Izolo, s svojo generacijo pa se seveda najbolje ujame.

Prav zabavno je bilo klepetati in poslušati prigode, ki jih v življenju ni bilo malo. Vse niso bile vedno vesele, a Justina jih pove tako vedro, da si človek misli, da je življenje potica.

ZOFIJA INTIHAR

Zofija je začela z zanimivo zgodbo, kako je bilo, ko se je rodila 25. aprila leta 1920. Na ta dan je bila v Velikih Blokah maša s procesijo. In ravno, ko je šla procesija mimo njihove hiše, je prišla na svet. V tem navalu navdušenja pa je oče stekel ven in vpil: Procesija mi je punčko prinesla, procesija mi je punčko prinesla! In v vasi je bilo nepopisno veselje. Sedaj Zofija sama živi v Velikih Blokah, saj ji je mož umrl že pred devetnajstimi leti.

S tragično smrtjo se je srečala že zelo kmalu,

Zofija Intihar

saj sta ji umrla oba sinova; eden je bil star 19 mesecev, ko se je igral z bratom. Slednji ga je porinil v gnojnico in dovolj je bila čisto majhna količina gnojevke, da se je zadušil. Drugi sin je umrl, ko je bil star 13 let, ker je imel levkemijo. To je silno žalostna zgodba, ki se je z grenkobo spominja. Kasneje je rodila tudi hči, ta pa danes živi v Ljubljani.

Zofija je bila rojena pri Pajkovih, to je bila tretja največja kmetija v Blokah, saj so imeli 75 hektarov zemlje, doma je bilo pet otrok. Je najstarejša in se pošali, da je kljub temu najživahnejša. Zgodaj so ostali tudi brez očeta, zato je morala na kmetiji poprijeti za marsikatero delo. Imeli so po 14 glav živine, po šest prašičev, pridelali so po 100 mernikov žita, lačni pa niso bili nikoli.

Po vojni, leta '46, se je poročila, mož Tone je

bil doma z Ulake, potem pa sta skupaj odšla na Štajersko, v tistem času je bilo tam namreč veliko kmetij praznih in so vabili ljudi z vseh koncev, da so se priseljevali. Pravi, da se je tam z vsemi odlično razumela, čeprav se je morala navaditi na različna narečja. V šali pa je rekla, da so tudi tu, doma, velike razlike v govoru. Kar poslušajte ljudi iz Žerovnice: Prejdi, pa po vrtah prejdi, pa tm dala štreuklc, peušlc pa se nekej dreuzga. Na Štajerskem sta bila z možem 15 let in bi še ostala, vendar sta ji v tem času umrla oba sinova, kar je bil hud stres, zato se je odločila, da se vrne domov. Mož ji je seveda sledil, čeprav bi on rad ostal. Ko je prišla v Bloke, je takoj dobila službo v vojašnici, kjer si je zaslužila pokojnino. V delavski knjižici ji je pisalo čistačica, delala pa je prav vse, od čiščenja do dvigovanja telefonov.

Zdaj pa uživa v pokoju, ima prijetno urejeno stanovanje, sem in tja se odpravi na kakšen obisk, rada gleda televizijo in pravi, da ji prav nič ne manjka v življenju.

Na obisku smo bili: Marica Zgonc, Pia Pakiž in Miha Knavs

Marija Mlinar

MARIJA MLINAR

Marija Mlinar se je rodila v Velikih Blokah, v družini Jožeta Primožiča in mame Frančiške. Bila je najmlajša od štirih hčera. V službi ni bila, a je morala zato svojo energijo uporabljati na njivah, saj so jih imeli kar veliko. Mnogo raje je imela v rokah motiko kot pa kuhalnico. Lotila se je vsakega dela, tudi drva je žagala. Imela pa je velik smisel za humor, znala je narediti v družbi veselje. Pri njej ni bilo nikoli dolgčas.

Sedaj že nekaj let biva v domu upokojencev na Vrhniki. 19. aprila je praznovala 90. obletnico rojstva.

Vsi njeni

Društvo upokojencev Program aktivnosti od junija do septembra 2010

1. balinanje: na balinišču športnega društva Velike Bloke ob torkih od 17.30 ure dalje, za moške in ženske

2. pohodništvo: sobota, 5. junij 2010 – Velikolaška kulturna pot – 15 km, hoje od 4 do 5 ur. Zborna mesto ob 7. uri pred trgovino v Novi vasi. Prijave zbira Milena Škrabec, št. mob. tel. 041/570-801. Če bo dovolj prijav, bomo naročili kombi, v nasprotnem primeru bomo odšli v Lašče z os. avtomobili.

3. kopanje: sobota, 3. julij 2010 – Terme Snovik pri Kamniku. Odhod avtobusa ob 13.30 izpred pošte Nova vas. Prijave zbira predsed. DU Milena Škrabec, št. mob. tel. 041/570-801. Cena okrog 20 EUR za prevoz in bazen.

4. sodelovanje z ostalimi društvi:

junij 2010 – srečanje Novih vasi (Notranjska, Primorska, Kras)

september 2010 – Mihaelov sejem (stojnica DU Bl. planota)

Opomba: julija in avgusta ne bo uradnih ur oz. dežurstva v društveni pisarni v Novi vasi. Za pohod in kopanje se prijavite vsaj 5 dni pred akcijo. O programu in aktivnostih DU v jesenskem času bomo poročali v naslednji št. Bloškega koraka.

Agrarna skupnost vasi Veliki Vrh ponuja:

Potrebujete večjo količino vode? V najem ponujamo polno vaško štirno s prostornino 200 m³.

Bi si radi uredili vrtiček in sami pridelovali zelenjavo? V najem ponujamo parcele za ureditev vrtička ali gredice.

Bi si radi pripravili drva za zimo, pa nimate svojega gozda? Iščemo nekoga, ki bi očistil vaško gmajno in si v zameno pripravil kurjavo.

Potrebujete prostor za piknik? Ponujamo urejen prostor nad vasjo v lepi naravi za praznovanje rojstnih dni, obletnic itd.

Za več informacij pokličite tajnika agrarne skupnosti Veliki Vrh na telefon 031 667 413.

Polnozrnat štručke in domači jogurt

OGLJIKOHIDRATNA ŽIVILA, KOT SO POLNOZRNATA ŽITA IN ŽITNI IZDELKI, TESTENINE, ZDRAVO PRIPRAVLJEN KROMPIR IN RIŽ, NAJ BI BILE SESTAVINE VEČINE VAŠIH OBROKOV. KRUH JE PRASTARA JED. PEKLI SO GA ŽE PRED PET TISOČ LETI. PRAKRUH NI BIL KVAŠEN, PEKLI PA SO GA NA VROČIH KAMNIH. KASNEJE SO UGOTOVILI, DA SE V PREGNETENI MEŠANICI MOKE IN VODE ZAČNO DELATI MEHURČKI. TI HLEBCI PA SO BILI ŠE VEDNO TRDI. ŠELE KASNEJE IZVEMO IZ STARIH ZAPISOV, DA SO TESTO KVASILI Z DROŽMI. DROŽI SO GOSPODINJE PRIPRAVILE TAKO, DA SO V MENTRGI PUSTILE MALO TESTA OD PREJŠNJE PEKE. IZ TEGA SO NAPRAVILE MAJHNE HLEBČKE IN JIH PUSTILE SKISATI. KO JE BILO DOVOLJ SKISANO, SO GA ZDROBILE V MAJHNE SVALJKE, KI SO JIH PRED UPORABO RAZPUSTILE V TOPLI VODI IN UMEŠALE V NOVO TESTO.

POLNOZRNATE ŠTRUČKE

- 1 ¼ skodelice tople vode (skodelica = 3 dl)
- 1 kocka kvasa (42 g)
- 2 skodelici polnozrnate moke
- 2 skodelici bele moke
- sol

- malo maščobe (olje, margarina ali maslo)
- 1 jajce + 1 žlička vode za premaz

V toplo vodo nadrobimo kvas in pustimo nekaj minut, da se razpusti. Dodamo ga moki in ostalim sestavinam in zamesimo mehko, gladko testo. Če se lepi na roke, dodamo malo bele moke.

Testo pustimo vzhajati eno uro, potem pa oblikujemo majhne, okrogle štručke. Pustimo jih še pol ure vzhajati in jih spečemo pri 220 °C, 10 – 15 minut, do zlato rjave barve.

DOMAČI JOGURT

Med bloškimi gospodinjami se širi odličen recept za domači jogurt, ki je bil predstavljen na izobraževanju o predelavi domačega mleka.

Potrebujemo:

- 2 l domačega kravjega mleka
- 1 probiotični jogurt slovenskega proizvajalca

Počitnice in težko pričakovani dopust

ŠOLA SE JE KONČALA IN ZAČELI SO SE BREZSKRBNI DNEVI ZA OTROKE. NIČ VEČ NI POTREBNO VSTAJANJE ZJUTRAJ, ZVEČER SE LAHKO DLJE BEDI. PRESKOČI SE LAHKO TUDI KAKŠNO UMIVANJE IN TUŠIRANJE. SKRATKA, PRIŠEL JE ČAS, KI SE GA VESELI VSAK OTROK.

dar večinoma poteka po nekem že ustaljenem ritmu, ki si ga vsak posameznik bolj ali manj prilagodi svojim željam in potrebam. Dnevni red nam je znan in predvidljiv. Za čas dopus-

ta si želimo spremembo, ki je prijetna, vendar lahko prinaša tudi stres. Nekaj priporočil, kako lahko zmanjšamo možnost, da bi nam dopust namesto lahkotne sprostitve prinesel

Dopusta pa se veselimo tudi odrasli. Želimo se spočiti, nabrati novih moči in doživeti kaj novega, prijetnega. Pa vendar le redkokdo nima izkušnje, ko se je z dopusta vrnil še bolj utrujen, kot se je nanj odpravil. Le kako se je to lahko pripetilo?

Delovni vsakdan je poln obveznosti, pa ven-

Domače mleko zavremo in pustimo na štedilniku, da se ohladi na temperaturo 40 °C (če nimate termometra, boste vedeli, da je temperatura ravno prava, če boste z lahko držali prst v mleku 20 sekund). Odstranimo smetano in dodamo probiotični jogurt, premešamo in pokrijemo, da se počasi ohlaja, to je lahko čez noč ali najmanj 3 ure pokrito na štedilniku oz. na sobni temperaturi. Zjutraj jogurt temeljito premešamo, lahko s paličnim mešalnikom, hranimo ga v hladilniku, kjer obstoji do 7 dni.

Za idejo se zahvaljujem Mileni Zakrajšek iz trgovine s sadjem in zelenjavo, kjer lahko dobite vse domače – od moke do mleka.

Anica Zabukovec

dodatne napore in stres.

Vzemimo si čas in si dovolj zgodaj pred odhodom pripravimo načrt, kam se bomo letos odpravili. Naše želje in potrebe so različne. Nekdo se bo rad odpravil na potovanje, drugemu bolj ustreza letovanje ob morju ali pot v gore, nekdo pa bi bil rad preprosto doma brez obveznosti in skrbi.

Ko izberemo kraj ali način potovanja, ga moramo uskladiti s svojimi bližnjimi. Ponavadi zadostuje nekaj prilagodljivosti ali kompromis v smislu letos izbiraš ti, drugo leto jaz. Če pa so naše želje preveč različne, velja razmisliti tudi o ločenem dopustu. Vsekakor si vzemimo čas za sproščen pogovor o naših željah.

Kak teden pred odhodom je čas za pripravo seznama prtljage in pripravljanje kovčkov. Pravočasna priprava nam lahko prihrani slabo voljo zaradi neoprane najljubše majice ali pozabljene knjige. Dovolj zgodaj moramo urediti formalnosti, kot so rezervacije, veljavni uradni dokumenti in zdravstveni ukrepi.

Na dopustu se izogibajmo prepirom in premljevanju starih zamer. V natrpanem vsakdanu pogosto ni časa za pogovor, tako da se nam kopičijo nesporazumi ali se bližnjim celo

Nadaljevanje na naslednji strani

Dan njunih sanj

Katarina Obrovac in Rok Petrič sta se spoznala pred osmimi leti v eni od diskotek, kjer sta se zabavala vsak v svoji družbi prijateljev. Prišel je usodni trenutek, ko sta skupaj spontano zaplesala. Na njun prvi pravi zmenek je Katarina Roka odpeljala na idilično Bloško jezero. Tam sta neizmerno uživala v družbi drug drugega in kljub mrazu klepetala celih pet ur.

Všeč sta si bila že po zunanosti, potem pa sta počasi začela drug v drugemu odkrivati tudi globlje stvari. Roka je očaral Katarinin nasmeh, bila mu je iz dneva v dan bolj simpatična. Spoznal je, da se v njej skriva prijetna, topla in iskrena oseba. Rok je Katarino prepričal s svojo iskristnostjo, a hkrati zadržanostjo. Tudi on je zelo simpatičen fant, njegov obraz pa pogosto krasi širok nasmeh. Danes drug pri drugem najbolj cenita, da se o vsem lahko vedno pogovorita, se spoštujeta in negujeta temelje, na katerih sta gradila njuno zvezo, še ko sta bila fant in dekle.

Katarina in Rok sta se za poroko odločila že pred časom, in sicer iz preprostega razloga, ker se imata rada in bi rada pot življenja prehodila z roko v roki. Vedno sta govorila, da bosta postala mož in žena v mesecu ljubezni leta 2010. Letošnjega maja se je njuna napoved uresničila.

Njuna poroka ni bila čisto tradicionalna, zamislila sta si jo malo drugače, pravi pečat pa so ji dala številna presenečenja.

Rok in Katarina sta se zaročila na kraju njunega prvega zmenka. Sorodnike in prijatelje novica o bližajočem se veselem dogodku ni preveč presenetila. Ker sta oba uspešno zaključila študij in se zaposlila, je bila poroka nekako samoumeven korak naprej.

Fantovščine in deklisčine ob slovesu od samskega stanu nista imela, saj sta sklenila, da bosta vse prijatelje povabila kar na poroko. Sodelavke so Katarini v službi vseeno pošteno zagodle. Najprej je morala speči kruh, nato pa so jo s »turistično agencijo« popeljale po celi pedagoški sobi do »Kanarskih otokov«, kjer so jo pričakale plesalke, ki so poskrbele za zibanje ob ritmihi sproščujoče glasbe in za okusne koktaile. Ko se je odpravljala domov, pa je opazila, da so se sodelavke vrtele tudi okrog njenega avtomobila. Okrašen je bil s pentljami, zadaj pa je imel na vrstico pritrjeno otroško »kahlico«, nanjo pa privezane prazne pločevinke. V petek, preden se je še zadnjič kot Rokova punca potopila v sladke sanje, pa je bila deležna prave podoknice.

Roku so sovaščani postavili mlaje. Predvideno druženje z vaškimi fanti se je prelevilo v manjšo veselico z živo glasbo.

Ko je Rok na dan poroke skupaj s svati odhajal

od doma, ga je pred vasjo pričakal pravi gasilski vodomet. Zaljubljenca sta se najprej poročila civilno na gradu Snežnik. Rok ni prišel po nevesto na njen dom, pač pa jo je z zbrano družino potrpežljivo čakal pred gradom. Prelepo nevesto je skozi drevored v objem svojega dragega popeljal oče. Na gradu so se jima pridružili tudi plesalci iz folklorne skupine AFS France Marolt, saj je bil Rok kar pet let njihov plesalec. Delček njihovega presenečenja je bila tudi vključitev ženina v koreografijo.

Cerkveno poroko pri Novi Štifti je vodil gospod Brane. Mladoporočenca se mu za prelep in ganljiv obred iskreno zahvaljujeta. Nihče pa ni ostal ravnodušen ob prelepi pesmi, ki sta jo v cerkvi samo zanju zapeli Sandra in Ines.

Katarina in Rok sta že dve leti pred sklenitvijo zakonske zveze skupaj zaživela v Cerknici. Pravita, da je bila poroka samo češnja na vrhu torte. Komaj čakata, da njun domek napolnijo otročiči.

Mladim parom, ki se pripravljajo na poroko, pa svetujeta, malo v šali in malo zares, naj nikaner ne čakajo na maj. Na srce jima polagata, naj si vse, kar je potrebno za ta pomemben korak, pravočasno organizirajo, da bodo lahko na dan poroke sproščeni in mirni, kot sta bila sama.

Obilo sreče na vajini skupni poti.

Alenka Ponikvar Gornik

Nadaljevanje s prejšnje strani počasi odtujujemo. Naj dopust ne bo čas za eksplozijo prej zadržanih negativnih čustev. Ne stopajmo si na žulje in morda bo kak problemček izpuhtel kar sam od sebe. Razgovore o občutljivih temah pa si privoščimo le takrat, ko smo spočiti in obojestransko pripravljeni na razgovor.

Pomembno je, da za čas dopusta ne ponavljamo vzorca čim večje storilnosti iz svojega delovnega okolja. Ne prenatrpajmo si dopusta z napornimi potmi le zato, ker jih je škoda izpustiti, ker smo že tam. Pokvarili si bomo ogleda, ki ji zmoremo, in se preutrudili.

Dopust naj bo dovolj dolg, da lahko resnično odklopimo vsakodnevne skrbi in obremenitve. Le tako se bomo spočili in si nabrali novih moči.

Tisti, ki boste dopust preživel doma, si vzemite čas za svoje konjičke, hobije in dejavnosti, za katere sicer nimate časa. Ne obremenjujte se z deli, ki niso nujno potrebna. Pojdite na sprehod ali izlet z družino, uživajte ob branju dobre knjige, občudujte cvetlice v vašem vrtu.

Vam je ob branju prišlo na misel, da se sploh ne bi odpravili na dopust?

Le pogumno, sprememba je koristna, če si le znate prisluhniti in uskladiti svoje želje in zmožnosti. Naučite se sprejemati komplimente in si odpustčati. Uživati v sončnem dnevu, druženju s prijatelji. Izkoristite drobne trenutke sreče in predvsem veliko se smejte.

Dipl. med. sestra Sonja Kraševc

Foto: sxc.hu

Na Blokah dokaj mokra pomlad

Značilno za vreme v letošnjih spomladanskih mesecih (marec, april, maj) je bilo malo sončnih dni, pogoste padavine in na začetku pomladi še precej nizke temperature.

V začetku marca smo imeli obilne snežne padavine. Skupaj je v dneh od 4. do 10. marca zapadlo kar 80 cm snega. Nekaj snega smo dobili še v začetku aprila. V vseh treh mesecih je bilo 40 deževnih dni, vendar je bila količina padavin komaj polovico dolgoletnega povprečja. Glede količine padavin se je le maj približeval povprečju in to v glavnem po zaslugi »moke Zofke«, saj je na ta dan ves dan močno lilo.

Tudi sončnih dni je bilo v teh mesecih malo. Ves dan je sonce sijalo komaj 15 dni, je pa skoraj vsak dan sijalo kakšno uro. Ker je bilo dosti oblačnosti, tudi noči niso bile posebno mrzle. Temperature pod ničlo so bile v začetku marca in aprila, ko so bile jasne noči. Zato so bile tudi pomladanske slane bolj redke.

Kaj pa bodo glede vremena prinesli poletni meseci? Po nekaterih napovedih lahko v Sloveniji pričakujemo povprečno toploto in nadpovprečno namočenost. Če pri tem napovedovanju še upoštevamo star vremenski pregovor, ki pravi takole: »Če na božič dežuje, prihodnje leto močno oznanjuje.« Na lanski božični dan je kar ves dan deževalo, zdaj pa sami presodite, kakšno bo poletje.

France Škrabec

Bloška

Odkar so znane Bloke, znane so smučičeprav zelo so redke, a se jih še dobi. Za smučarje je zimski čas veselje, za zmaje pa poletne so nedelje.

Če sneg je ali če sončna je pomlad, se v Blokah vsakdo ustavi rad, do kamor seže ti oko, povsod je vse lepo.

Ta zemlja skopa je in rada ne rodi, al' Bločan se kljub temu veseli, ta polja obdeluje, drugi dela žlice, a zobotrebce delajo ženice.

Kdor rad bi zvedel kaj se kje godi, to zve, če se k Dominu napoti, pa tudi k Lipetu vsak rad zavije, mimogrede pa še pri Vandi kaj popije.

Le rekdo kdaj pogovor se zasuka, o ženskah nič, le to, kje krava muka pri vinu pač tako nanese, da tu in tam se kdo nad drugim stresa.

So bloške zime včasih b'le drugačne, družine revne in divjad so bile lačne. Zdaj pa so zimski dnevi kot poleti, to pa za kmeta slabi so obeti.

Kjer so nekoč drveli konji in volovske vprege, si črn asfalt vtira pot namesto ceste bele, se kmet pripelje z avtom prav na njivo, pa še takrat ga ne pusti doma, ko gre na pivo.

Ko pride pa turist, da videl bi lepoto tega kraja, ga ni človeka, da bi mu pokazal pravo mesto, naj išče sam si, kjer je zanj bolj pestro, za Bločana dovolj je to, da zanj ni lepš'ga kraja.

Modic Lojze

Anekdota Pozabljivost, pozabljivost ali za goske ni seno

Vedno, ko je organiziran pohod po Krpanovi poti, so ob poti odprte tudi cerkve za pohodnike in nekdo v njih, da ljudem pove nekaj o zgodovini božjega hrama. Tudi cerkev sv. Volbenka na Volčjem je bila odprta. Dekle, ki je predstavljala zgodovino cerkve, je pripeljala s seboj dve mestni gospe. Ti dve sta šli okoli jezera, ker je bil pohod zanje prenaporen. Nato sta prišli v cerkev in si jo ogledovali. Potem je stekel med njima pogovor: »Ti, kdaj je bil že barok?« Vprašana skomigne z rameni: »Nimam pojma.« »Kaj ne hodiš v šolo za tretje življenjsko obdobje?« sprašuje naprej prva. »Ja, pa smo imeli umetnostno zgodovino že lansko leto. Pozabila sem!«

Saj pravim, da se je v tretjem življenjskem obdobju treba pripravljati na skok z enega brega na drugi, učenje pa naj bo domena mladih vedoželjnih glav.

Marica Marolt

ALI BO VODOVOD NA

VELIKEM VRHU USAHNIL?

V zadnjih mesecih so se uporabniki vodovodnega sistema, ki oskrbuje vasi Veliki Vrh, Studenec, Hudi Vrh in Metulje, srečali z možnostjo prenosa upravljanja vodovoda na Občino Bloke. Da bi osvetlili situacijo, navajamo nekaj nujnih dejstev.

Še pred izgradnjo sedanjega vodovodnega omrežja so vaščani omenjenih vasi uporabljali vodohram nad vasjo Veliki Vrh, pod njo pa sta bili urejeni dve napajališči z izvirsko vodo za napajanje živine, vodo pa se je uporabljalo tudi za oskrbo gospodinjstev – kuhanje, umivanje in drugo porabo. Da bi posodobili sistem in ga modernizirali, so vaščani med seboj izbrali predstavnike, ki so jim zaupali izgradnjo in vzdrževanje

vodovodnega sistema. Tako se je oblikoval vodovodni odbor vasi Veliki Vrh, Studenec, Hudi Vrh in Metulje. Vodovodni odbor je samostojno investicijo uspešno izpeljal, ohranjena je še vsa tehnična dokumentacija, vaščani teh vasi pa so dobili pitno vodo po ceveh do svojih domov. Naj omenimo, da je bil to takrat eden večjih vodovodnih sistemov z okoli 90 vodovodnimi priključki oziroma pokrival je potrebe približno 300 prebivalcev.

Vodovod ves ta čas, od leta 1974, uspešno deluje, poraba vode pa se iz leta v leto povečuje, saj se na omrežje priklapljajo tudi nova gospodinjstva. Zaradi pojava podnebnih sprememb in omenjenih dejavnikov je vodovodni odbor želel preprečiti prekinitev z oskrbo vode zaradi suše, zato so lastniki vodovoda z udarniško akcijo in lastnim delom ob pomoči Občine

Bloke leta 2003 vodovodni sistem povezali s centralnim bloškim vodovodom za primer pomanjkanja vode v stalnem viru, tako so odjemalci razbremenjeni strahu, da bi zaradi suše ostali brez pitne vode. Poleg neprekinjene oskrbe pa je bistven še en dejavnik, in sicer zagotavljanje neoporečne pitne vode. Z industrijskim razvojem in posledično z večjim onesnaževanjem okolja so se zaostri normativi za določanje kakovosti. Da bi zagotovili potrebno kakovost in jo tudi presegli, se je vodovodni odbor leta 2007 odločil za večjo investicijo v sodoben tehnološki sistem za pripravo neoporečne kakovostne pitne vode brez nepotrebne dodatka kemikalij. Sistem je sestavljen iz večjega sklopa trdih filtrov, ki odstranijo trde delce in odpravijo motnost vode, UV-luč, ki dezinficira vodo, uniči bakterije in plesni, sistem pa vsebuje tudi

pripravo za doziranje dezinfekcijskega sredstva sanasil, ki bi se vključil zaradi nenadne spremembe kakovosti vode – naj dodamo, da je bilo slednje uporabljeno le ob večjih čiščenjih in vzdrževalnih delih vodovodnega sistema, zato je voda v vodovodnem sistemu praktično večino časa brez umetnih dodatkov (voda bi bila sicer 'klorirana' in ob točenju iz pipe motna, kar je sicer običajno pri večini večjih vodnih omrežjih).

Tako se postavlja vprašanje, če je smiselno, da se priključimo centralnemu bloškemu vodovodu, saj imamo lastno ustrezno infrastrukturo, ki je primerno vzdrževana, pitna voda je neoporečna, sedanjí vodovodni odbor pa lahko upravlja sistem in zagotavlja nemoteno delovanje.

Miha Knavs

SMETI IN OSTALI ODPADKI V

KMETIJSTVU

V mesecu aprilu je potekala v Sloveniji velika čistilna akcija zbiranja smeti in odpadkov. Zbranih je bilo veliko zavrženih avtomobilov, motorjev, koles in raznega drugega železja ob bregovih rek, ob cestah in na divjih odlagališčih. Zakon o varstvu okolja določa v 157. členu ukrepanje v primeru nezakonito odloženih vseh vrst odpadkov. Okoljska zakonodaja za odvržene odpadke bremeni lastnika zemljišča, na katerem so le-ti odvrženi. Lastnik zemljišča mora takoj, ko to ugotovi, in ko povzročitelj ni znan, obvestiti pristojno inšpekcijo in občino, v kateri se nahaja to zemljišče. Če lastnik zemljišča tega ne prijavi in odpadke opazi nekdo drug na zasebnem zemljišču, potem odredi inšpekcijska

služba ali komunala oziroma občina odvoz odpadkov na račun lastnika tega zemljišča. Takšna divja odlagališča se običajno nahajajo v gozdu, ob kakšni ne preveč prometni cesti.

Tudi v kmetijstvu je v sedanjem času kar precej odpadkov, ki ne sodijo v vsak zabojnik. To velja še zlasti za tista področja, kjer še ni zabojnikov za ločeno zbiranje smeti in odpadkov. Ko se balira travo in seno za silose, je za vezanje potrebna plastična vrstica, za povijanje pa se uporablja vse več polivinila – torej plastike, ki pa ne propade. Zaradi tega bi jo bilo potrebno oddati v posebne zabojnike. Tu so še razne kemikalije, škropiva za uničevanje zajedalcev na rastlinah po njivah, sadnem drevju in v vinogradih. Tudi umetna gnojila so škodljiva, če se jih preveč uporablja. Veterinarji običajno posprav-

ijo ostanke raznih zdravil za živali, vendar njihova embalaža včasih leži kjerkoli.

Danes se v kmetijstvu uporablja čedalje več kmetijske mehanizacije in strojev, za čigar dobro delovanje so potrebna maziva, olja in goriva. Z vsemi temi sredstvi je potrebno previdno ravnati, da ne pridejo v naravo in onesnažijo podtalnico, ki je vir pitne vode v zajetjih.

Posebni odpadki so v preteklosti nastajali tudi ob klanju živine doma in postavljalo se je vprašanje, kam z njimi. Teh odpadkov je sedaj precej manj, ker se mora govedo klati v klavnicah. Ostala predelava mesa poteka doma in nekateri še vedno mečejo tovrstne odpadke kar v grmovje. Torej ni nič čudnega, če pridejo zveri v bližino vasi.

Potrebno je urediti ekološke otoke, kjer bodo na voljo zabojniki za vse

take odpadke. Občina mora poskrbeti za njihovo ureditev, še zlasti tam, kjer ni urejenih zbirališč. In kaj misli o tem naša oblast? Minister za okolje je moral kar odstopiti zaradi nekaj kant smeti – tako je vsaj zatrjeval. Dobili smo novega okoljskega ministra, a okolje je ostalo isto. Minister za kmetijstvo se je ukvarjal več z drugimi posli in zato smo ga imenovali kar »pasji minister« in je moral ravno tako oditi. Novi kmetijski minister naj bi poskrbel za židano kmetijstvo, če bo dovolj resno pristopil k delu in skušal pobrati naše kmetijstvo, ki je na tleh. Nazadnje bomo ostali še brez hrane, saj komaj slabo polovico še pridelamo doma. Zadeva postaja čedalje bolj resna in vsi se bomo morali držati reda na tem področju.

Janez Arko, Gora

PROTEST

Na sestanku Upravnega odbora Društva rejcev drobnice Slivnica, katerega člani smo iz občin Bloke, Cerknica in Loška dolina, smo 6. 4. 2010 obravnavali spremembe plačil za OMD in zavzeli sledeči sklep:

Na Vlado republike Slovenije in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pošljemo protest proti predlaganemu načinu razvrščanja kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.

Utemeljitev: Kmetje iz vseh treh

občin UE Cerknica tako Blok, Cerknica in Loške doline vsi, brez izjeme, izgubljam in to nekateri preko 40 %, povprečno pa nad četrtino lanskoletnih izplačil in to kljub temu, da je bivši minister za 10 % povečal sredstva za ta ukrep.

Naše področje je vzorčni primer težke kmetijske pridelave, saj so poleg velike nadmorske višine še težki podnebni pogoji, slaba, nerodovitna zemlja, strme parcele, drugod kraške, ki so podvržene ali poplavam ali sušam. Poleg tega so ti kraji odmaknjeni od potrošnih središč, istočasno pa osrednje gojišče ve-

likih zveri. Vse to je vzrok močnemu zaraščanju krajine in veliki demografski ogroženosti.

Zahtevamo, da se predlagani »pravilni« način plačevanja NE IZVEDE vse dotlej, dokler se pogoji plačevanja ne spremenijo v zadovoljstvo vseh ali vsaj velike večine dejansko prizadetih slovenskih kmetov.

Posebej opozarjamo na močno podcenjeno točkovanje travniških površin v primerjavi z njivskimi, kar pri stroških obdelave, kar naj bi bil temelj razvrščanja, nikakor ne vzdrži. Nevzdržen pa je tudi način

odvzemanja dosedanjih pravic in uveljavljanja novih brez možnosti pritožbe.

Predlagane spremembe so vnesle veliko slabe volje in malodušja med nas ter naredile veliko škode kmetstvu, zato upamo, da bodo avtorji primerno odgovarjali, vsaj tako kot nas kmete ARSKTRP kaznuje za vsak najmanjši »greh«.

V upanju na razumevanje in takojšnje ukrepanje vas pozdravljam!

J. Mramor,
predsednik DRD Slivnica

ODPRTO PISMO ODGOVORNIM V POLITIKI, GOSPODARSTVU

IN ZNANOSTI

Moje predstave o odgovornem, naravnem življenju

Problemi sedanjosti in predlo- gi za njihovo rešitev

Prideš na svet: ponavadi v sterilni bolnici, kjer ti takoj porežejo tvoje naravne korenine. Cepijo te in futrajo z nenaravno kemično krmo. Naravno rojstvo v okviru družine in naravno odraščanje bi bil pravi štart za bodoče življenje mladega človeka. Vsak Zemljan ima že ob rojstvu pravico do koščka zemlje. Zemljiška reforma, ki bi to upoštevala, bi se morala že zdavnaj zgoditi.

Z odraščanjem daleč od narave in njenih bitij izgubimo vsak odnos do svojega okolja. Odraščanje v simbiozi z rastlinami, živalmi in ljudmi pa je tisto, kar omogoča spoznavanje in učenje v sobivanju, tisto, kar izoblikuje v človeku nalogo njegovega prispevka kot prispevka razmišljanja sposobnega individuuma, tisto, kar omogoča, da bi lahko prav razumeli svojo nalogo vodenja, ne pa borbe proti naravi. Z opazovanjem drugih živih bitij boš ugotovil, da je narava popolna in da je stvarstvo mislilo na vse; da je vse v medsebojni povezavi in da tu ni nič, kar bi bilo potrebno izboljšati. Tvoja naloga je, da to ohranjaš. Ni neumnih in ni pametnih. Vsak shaja, če mu ne vzamemo možnosti za to. »Neumne« in »pametne« delamo mi – ljudje sami, da bi slabotnejše lahko izkoriščali.

V svojih projektih sem imel z vsemi ljudi (odrasli, otroci, sirote, otroci s ceste in otroci, ki živijo na smetiščih) po vsem svetu samo najboljše izkušnje. Narobe je odrekati komu sposobnost, prav je dati priložnosti, da svoje sposobnosti lahko udeležajo. Doživeti uspeh, veselje, priznanje, je največje plačilo, najboljša terapija in ima tudi ekonomski smisel. Praktičen primer za to je projekt BERTA, pomoč za življenje, v kraju Bad Aussee (Štajerska, Avstrija). To je prva permakultura za invalide na invalidskih vozičkih v Evropi.

Medgeneracijski problem – ve- lika napaka naše družbe

Naši starši in stari starši se v domovih za ostarele na smrt dolgočacijo. Otroci in vnuki se poneumljajo pred računalniškimi in video igrkami in predvsem pred televizijo. Smisel stvarstva je, da stari ljudje svoje izkušnje in modrosti posredujejo svo-

jim otrokom in vnukom. Otroci imajo pravico do tega in se na življenje tako lahko mnogo bolje pripravijo. Ozavestiti si moramo, da delamo na tem področju veliko napako. Hiše za sobivanje generacij in projekti bivanjskih skupnosti naj omogočijo, da to luknjo v naši družbi zapolnimo. Pouk v šolah naj bi bil oblikovan tako, da pripada 50 odstotkov praksi in 50 teoriji. K vsakemu otroškemu vrtcu sodi vrt, k vsaki šoli sodi kmetija in k vsaki univerzi veliko posestvo. S tem damo otrokom praktične možnosti za preizkušanje in izobrazbo, plodne za prihodnost naših otrok in s tem za prihodnost naše družbe.

Šolanje – specializacija – napredek – poneumljanje

Današnji moderni, t. i. napredni način šolanja, odteguje mlade ljudi naravi in jih izkoreninja. Če človek povezanosti, medsebojnega učinkovanja in simbioze v krogotokih narave ni sam opazoval, jih tudi ne zmore prepoznati in razumeti. V krogotok nezmotljivosti stvarstva se tudi ne more več vključiti. Kaj je posledica? Namesto da bi razumel, kako krogotoki v naravi funkcionirajo, misliš, da bi jih lahko izboljšal in se začneš proti njim boriti. Tvoja naloga pa je bila, da posegaš v naravo samo tako, da usmerjaš. Kar je potrebno, sta zdrava kmečka pamet in kreativnost. Naši otroci in vnuki se v šolah in na univerzah poneumljajo, v resnici pogosto celo zdrsnejo v propad. Ne morda zato, ker so učitelji ali profesorji preneumni, ne. To se dogaja zato, ker morajo poučevati po učnem načrtu, ki ga niti sami pogosto ne sprejemajo. Ker dovolijo, da jih politika in lobisti uporabljajo. Toda: kjer je volja, tam je tudi pot. Toda če je profesor odvisen od politične stranke ali je pod vplivom lobistov, ne bo ničesar spreminjal. Naduta znanost se je tako daleč oddaljila od prakse, da njenih teorij široke množice niti ne razumejo niti ne sprejemajo več. V krogotoku te verige manjka že več členov. Znanost in politika sta do danes zatajili in na grozljiva uničenja okolja (klimatske spremembe) nista ustrezno reagirali. Vpliv denarja in korupcije očitno preprečujeta potrebne reakcije in mere. Katastrofe bodo dosegle razsežnosti, ki bodo pripeljalo do kolapsa tega bolnega sistema. Onesnaženje zraka, zastrupljanje vode in zemlje z uporabo kemije in umetnih gnojil v monokulturnem poljedelstvu jemlje človeku zdrave

temelje življenja.

Hrana je naše zdravilo. Kmet naj bi proizvajal živila in ne s kemijo zastrupljeno – zaradi monokulture obremenjujočo – manjvredno hrano, ki polni samo želodce. Kmet naj bi kot učitelj posredoval soljudem spoštljiv odnos do drugih živih bitij, do rastlin, do živali in matere Zemlje. Realnost izgleda žal čisto drugače. S smernicami Evropske unije, obvezami, da bi lahko dobil subvencije, so iz kmeta naredili odvisnika. Kmet je degradiran v prejemnika subvencij. Premije naj bi izravnale omejitve in oškodovanost. Te spodbude ali tako imenovana izravnalna plačila pa so samo delna odškodnina za vožene kmetijske politike, zgrešenih nacionalnih zakonov in zakonov Evropske unije.

Vodilo Evropske unije je rasti ali propasti.

Specializacija, modernizacija, masovna reja živali. Živali se obravnava samo še kot blago. Odnos do drugih živih bitij narave se izgublja. Mučenje živali je posledica. Druge posledice so pohabljanje živali z rezanjem rogov in kljunov, peruti in repov, mučenje z električnimi udarci, prevelikimi značkami v ušesih itd. Tako mučena kreatura ne more biti vir zdravih živil. Če se žival ne počuti dobro, je obremenjeno tudi vse, kar nam da.

Kmet je duša naroda! Če umre kmet, umre dežela!

Zaradi predpisanega načina obdelovanja zemlje nepovratno izgubljam stare kulturne vrednote in znanja. Stare in skozi stoletja preizkušene načine žlahtnjenja in predelave smernice Evropske unije celo onemogočajo in prepovedujejo. Delo in visoke subvencije se daje centralnim gigantskim obratom za predelovanje kot klavnice, pekarnice, mlekarne in sirarne. Da svoje kapacitete izkoristijo, so kmetu za vse njegove lastne proizvode odvzeli ali otežili možnosti lastne predelave in

žlahtnjenja.

Pri peščici bio kmetov, ki so še ostali, so spodbude Evropske unije (nadomestilo škod) zmanjšali in povečali šikane in zahteve. Vse ostalo – to vedo – se bo uredilo samo po sebi. Kmet kot suženj na svoji lastni kmetiji, običajno visoko zadolžen zaradi previsoke stopnje mehanizacije in specializacije. Utrujen in brez veljave, administrativne obveze in namerno povzročanje nevednosti našega prenapihnjene upravnega aparata ga spravljajo v obup. Kdo se še čudi, če otroci trpljenja svojih staršev nočejo nadaljevati?

Rešitev vseh problemov

Da bi se proti temu – od prakse odtujenemu napihnjenu upravnemu aparatu – zoperstavili, je na mestu pogum posameznika in ne voljno sprejemanje samomora!

Vživi se v bitje, ki ti stoji nasproti, v rastline, živali, da, tudi v človeka, in vprašaj se, ali bi se na njegovem mestu dobro počutil. Če se počuti dobro deževnik, so tla zdrava. Potem se tudi rastlina in žival počutita dobro, če lahko živita v pravem biotopu in na svobodi.

Velik uspeh in veliko prednost imaš, če vse pravilno vodiš. Tla je treba uporabljati in ne izkoriščati. Pestrost in ne monotonija monokulture ohranja zdravje sistema.

Naloga, ki si jo od stvarstva dobil, je, da stvari vodiš in ne da se proti naravi boriš. Narava je popolna. Prav ničesar ni, kar bi bilo pri naravi potrebno popravljati. Če to kljub temu poizkušaš, je to samoprevara. Narava je tudi popolna. Napake delamo samo mi, ljudje.

Vlivajo ti strah – osvobodil se strahu. Strah je najslabši življenjski spremeljevalec. S spoštljivim delom s stvarstvom in njegovimi živimi bitji boš sam največ pridobil.

In biti kmet je tako najlepši poklic.

Sepp Holzer

**NASLEDNJA ŠTEVILKA BLOŠKEGA KORAKA BO PREDVIDOMA
IZŠLA OKROG 10. OKTOBRA.**

PRISPEVKE ODDAJTE DO ČETRTEKA, 16. SEPTEMBRA.

Predvidevamo, da bo številka izšla pred občinskimi volitvami. V skladu s sklepom občinskega sveta lahko za predstavitev strank in list skupno namenimo dve strani. Svoj prispevek pravočasno navajate, da bomo ustrezno razdelili prostor. Prispevki se plačajo po ceniku za objavo reklam.

Urednik

MARTIN KRPAN IN HUDA URA ZA MOKRCEM

Na svoje članke o Martinu Krpanu sem dobil kar nekaj pripomb, ker nisem navedel vseh dokazov, da je bil Martin Krpan Bločan. V tem članku bom prikazal še dva dokaza, bralcem člankov pa se opravičujem.

Ko je hotela cesarica na Dunaju pri nagradi Martinu Krpanu, ker je rešil cesarstvo in Dunaj, uveljaviti svoje nemogoče pogoje, se je ta držal, da je bil skoraj hudemu vremenu podoben. Kakor bi se za Mokrcem bliskalo, tako je streljal z očmi izpod srditega čela. Iz Levstikove povesti o Martinu Kr-

panu ni razvidno, kdo je doživel in videl hudo uro za Mokrcem. Lahko je bil sam avtor povesti ali pa Močilar, pripovedovalec zgodbe o Martinu Krpanu.

Zračna razdalja med Doljnimi Retjami, rojstnim krajem Frana Levstika, avtorja povesti, in Mokrcem, 1.059 m visoko goro, ki se nahaja na dolnjski strani kanjona Iške, znaša 12,0 km. Med tema dvema krajema ni večjih hribov, zato se iz Doljnih Retij lahko opazuje hudo uro za Mokrcem. Hudo uro za Mokrcem je lahko gledal tudi Močilar, pripovedovalec povesti, saj je bil vsekakor doma nekje v bližini teh krajev na Dolenjskem. Zračna razdalja med vasjo Zavrh, domačega

kraja Martina Krpana, in Mokrcem znaša 7,5 km in se iz Zavrha preko kanjona Iške vidi večji del Mokrcra. Hudo uro za Mokrcem se tako iz Zavrha lahko opazuje v vsem njenem obsegu.

Zračna razdalja med goro Lonica na Pivškem in goro Mokrec na Dolenjskem znaša 27,0 km. Iz vrha Lonice, kjer naj bi se po trditvah Pivčanov nahajala Krpanova vas Vrh, ni vidna gora Mokrec, saj se med obema gorama nahajajo visoke gore, kot n. pr. Javornik s 1269 m nadmorske višine. Tudi iz kraja Vlačno, ki se nahaja na podnožju gore Lonica in kjer naj bi po drugi pivški varianti stala vas Vrh, ni možen pogled na Mokrec.

Iz gornjih podatkov lahko zaključimo, da je bil Martin Krpan, da je lahko opazoval hudo uro za Mokrcem, doma iz severnega predela Bloške planote in nikakor ne iz Pivškega.

Martin Krpan na dunajskem dvoru omeni pokojnega Jernejka z Golega, ko prisotnim pove njegovo modro misel. Zračna razdalja med vasjo Golo na Dolenjskem in vasjo Zavrh na Notranjskem znaša 9,9 km. Obe vasi sta še v območju ustnega komuniciranja med ljudmi. Ta ugotovitev pomeni še en dokaz, da je bil Martin Krpan doma iz severnega predela Bloške planote in ne iz Pivškega, kjer vasi Golo sploh ni.

Slavko Petrič

Farno praznovanje

PODELITEV PRVEGA SVETEGA OBHAJILA JE VSAKO LETO PRAZNOVANJE ZA FARNO OBČESTVO. LETOS PA JE BILA NA BLOKAH TUDI SV. BIRMA. PRILIKA ZA KAR DVOJNO SLAVJE.

Prvoobhajanci v Novi vasi

Birmanci pri Sv. trojici

Birmanci v Novi vasi

Prvoobhajanec pri Sv. trojici

Nagrada za bencinski servis v Novi vasi

Podjetje OMV občasno nagradi najboljše svoje pogodbenike. Posebna komisija pregleda in oceni vse prodajalne. Ocenjevali so ponudbo, vzdrževanje in red v prodajalnah ter poslovni odnos do strank. V svoji kategoriji je prvo mesto zasedel bencinski servis v Novi vasi. Mitja Kranjec, ki vodi in upravlja s servisom v Novi vasi, se je nagrade in kipca odličnosti zelo razveselil.

SUHE SLIVE

Kot v vsaki bloški gostilni se je tudi pri Modicu v Novi vasi zgodila kakšna bloška potegavščina. V jeseni po Mihaelovem sejmu so v tej gostilni malo posedeli sejmarji in se ob poliču vina pogovarjali, kakšna je bila kaj letina.

Novci (Novovaščani) so malo pojamarali, da so bile spomladi in tudi jeseni večkrat slane, da je krompir še nekako »ratal«, sadje pa je slabo rodilo. Med njimi je bil tudi Betač z Ravnic pri Zavrhu. Povedal je, da v hribih ni bilo slane in da je sadja bilo precej.

»Zelo dobro so obrodile slive. Smo jih kar precej namočili, žena jih je tudi dosti posušila,« se je hvalil Betač.

Modic je vse to slišal in je že pri sebi zračunal, koliko bi s temi slivami zaslužil. Rekel je: »A

suhe slive praviš. Jih imaš kaj za prodat?«

»Oja,« pravi Betač, »magari en voz ti jih pripeljem.« No, za ceno sta »zglihala«, Modic je nekaj are dal in še en liter vina je dal na mizo, kar se je pri takem stiskaču redko zgodilo.

Minil je kakšen teden. Modic je bil ravno pred gostilno, ko je Betač z vozom suhih sliv zavijal na dvorišče.

»Kam pa voziš to suho trnje?« je vprašal Modic.

»Ja k tebi! Saj sva se zadnjič zmečila za en voz suhih sliv. Nekaj sem jih posekal, jih imam pa še. Lahko še en voz pripeljem.«

Modic je jezen šel v hišo in videl, da ga je Betač potegnil. Ko so ljudje za to zgodbo zvedeli, so dejali: »Zmeraj se najde lump nad lumpom.«

V posmeh čistilni akciji na Blokah?

Letos je potekala vseslovenska čistilna akcija, ki so se je udeležili tudi mnogi Bločani, saj si vendarle vsak želi, da bi imel čisto vsaj pred svojim pragom.

A le dan po tem, ko je potekala akcija, je bil odkrit popolnoma novo odvržen velik kup smeti v gozdu nad Velikim Vrhom, v oči pa bode predvsem veliko število okolju in človeku nevarnih odpadkov – kant od motornega olja.

Upamo, da se bo storilec prepoznal in čim prej ustrezno odstranil nevarne odpadke.

Miha Knavs

BANKE

V današnji številki ste lahko prebrali in videli na fotografijah, da so v letih pred drugo svet. vojno vsako poletje na Volčjanskem hribu taborili vojaki kraljeve jugoslovanske vojske. To so bili v glavnem iz južnih predelov takratne države in so govorili le srbsko. Poleg tiste redne oskrbe so potrebovali še kakšne priboljške. Tako so v okoliških vaseh tudi kupovali jajca, kakšno sadje in mleko.

Tudi z Velikega Vrha so na hrib vsako jutro ženske nosile mleko. Za liter so dobile pol-drugi dinar, če je bilo mleko kuhano, pa dva dinarja. Ker kanglec za mleko ni bilo zadosti pri hiši, so nekatere mleko nosile kar v »bankah«. To je bil majhen lesen sodček, tudi »barigla« so mu rekli. V tem so poleti

v senožet jemali vodo.

Takrat je bil plačilno sredstvo dinar. Kovancu za deset dinarjev smo Slovenci rekli »kovač«, Srbi pa »banka«. Drobižu so pa rekli »sitni novac«.

V teh posodah je mleko nosila tudi Ušakarjeva mati z Velikega Vrha. Eden od vojakov ni imel drobiža in je hotel mleko plačati z desetakom. Vprašal je: »Baka, jeli imaš sitno za banku?«

Ušakarica je to nekoliko drugače razumela. Rekla je: »Sitnu je sitnu tje banke prenašat.«

No, sitnosti so z bankami še dandanes, čeprav drugačne, kot jih je nekdaj z »bankami« imela Ušakarica.

Čim manj sitnosti!
Obloški Tonček

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Korenjak | Uredniški odbor: France Škrabec, Milena Mišič, Rado Ponikvar, Tone Urbas, Boris Marolt, Stanislav Jakopin | Lektoriranje: Jerneja Kovšca | Oblikovanje, računalniška grafika in prelom: BOL | Tisk: Schwarz Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke | Naklada: 1250 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. | Prispevek za glasilo nakažete na račun Občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

Novovaški trg

Pred nekaj tedni se je pri meni oglasil France. »Veš kaj?« mi je rekel, »bom kar tebi Stane, povedal, ker si menda 'ta glavni' pri turističnem društvu. Tam, kjer je bil prej partizanski spomenik, bi lahko bil lep vaški trg. Pa so pred leti cestarji zasadili kar nekaj prometnih znakov. Potem ste turistični delavci postavili table za veliko in za malo Krpanovo pot. Nekdo je postavil ono veliko bloško informacijsko tablo. In nazadnje je še občina uredila zbiralnico za smeti.

Vse skupaj je sedaj kot kakšno sračje gnezdo ter prav nič ugledno. Drugod vaše trge lepo urejajo. Poglej, v Sodražici so na trg postavili vodnjak in posadili lipo. V Pivki pa so celo vodomet naredili in uredili cvetlične grede. Potrebno bi bilo tisto navlako počistiti, urediti zelenico in posaditi kakšno cvetlično gredico in še kaj, da bi vse skupaj bilo v ponos kraju.«

Bilo mi je malo nerodno in sem molčal. France ima pa prav.

*Rad si imel življenje,
rad si imel svoj dom,
življenje tvoje je delovno bilo,
a dobrote tvoje nepozabne so.*

Zahvala

Ob boleči izgubi moža, očeta in starega ata

Franceta Rota
s Studenca na Blokah

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustno in pisno izrečeno sožalje, prineseno cvetje in sveče, darovanje za maše in spremljanje na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gasilcem, gospodu župniku, pevcem in podjetju AVE za lep obred.

Posebna zahvala dr. Dolesovi, sestri Anici, sosedi Hedviki Primožič in vsem, ki ste ga obiskali ob njegovi bolezni.

Vsi njegovi

Stara slika

Maroltovi iz Zakraja hranijo staro sliko s tremi kolesarji. Kolesarji so očitno ponosni na svoje jeklene konjičke saj so se z njimi slikali v »ta lepšem gvantu« s kravato okoli vratu. Kolo je bilo takrat malo bogastvo. Kdo so ti fantje na sliki, je vprašanje. Pa še kakšna zgodbica o pionirski dobi kolesarstva bi nas zanimala.

NA SLIKI SO NASLENDJI METULJCI:

V prvi vrsti stojijo od leve proti desni: Mišič Alojz, Kraševac Stane, Kraševac Brane, Širaj Stane, Širaj Jože, Mežnariški Tone, Vintar Lojze, Širaj Ivan Antonov (Strle Stane - živi v Kanadi)

Zadaj stojijo od leve proti desni: Širaj Alojz (Lenček), Lavrič Alojz, Rot Jože, Šraj Malka; Vintar Johana, Širaj Anica, Širaj Neža, Širaj Mima.

Otroci desno: Matevčava Verena (Vesel); Širaj Danica, Lavrič Fani, Širaj Iva pestuje dvojčici Širaj Anico in Nado (tagorenji).

Upam, da sem prav ugotovil vaščane na fotografiji.

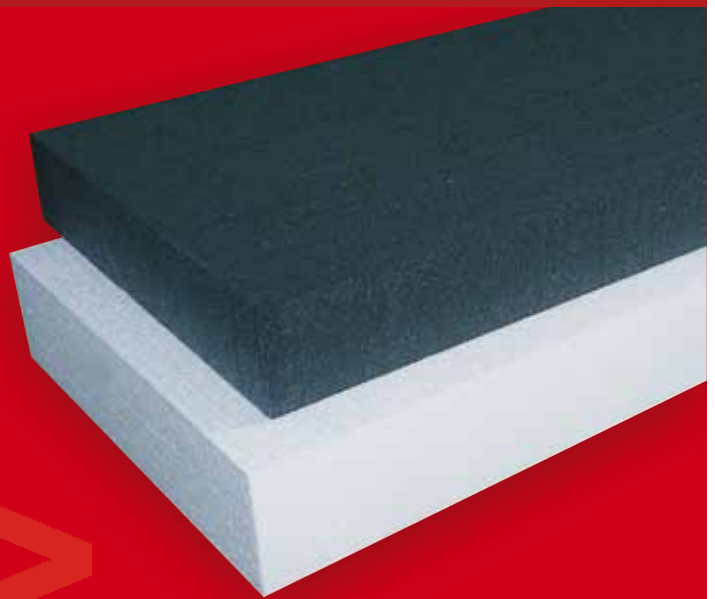
Lep pozdrav, Franc Palčič

KAKOVOST, IZKUŠNJE IN PRIZADEVANJE ZA NAJBOLJŠE

DODATEK GRAFITA ZA BOLJŠO IZOLATIVNOST STIROPOR EPS F - EXTRA

Izdelek ima v primerjavi z običajnim stiroporom kar 20% boljšo toplotno izolativnost. To nam omogoča, da z manj materiala ohranimo enako stopnjo izolativnosti.

Izdelek je zelo primeren za izolacijo fasad pri novogradnjah in sanacijah obstoječih zgradb, lahko pa ga uporabimo tudi za izolacijo streh, tal, notranji izolaciji in pri medetažnih konstrukcijah.

>>> CELOVITE REŠITVE NA PODROČJU TOPLOTNE IN ZVOČNE IZOLACIJE

NOVOLIT, PODJETJE ZA
PROIZVODNJO IZOLACIJSKIH
IZDELKOV D.O.O • NOVA VAS 56
SI-1385 NOVA VAS NA BLOKAH

TELEFON +386 1 7050 300
TELEFAXS +386 1 7050 330
E-MAIL: INFO@NOVOLIT.SI
HTTP://WWW.NOVOLIT.SI

www.td-sodrazica.si

Občina Sodražica

SODRAŽICA
2.-4. JULIJ

PSOGLAVSKI DNEVI

Petek, 2. julij: **PSOGLAVSKA NOČ s Perotom Lovšinom + OGNJEMET**
Sobota, 3. julij: **DAN ŠPORTA, VEČER NA TRGU + Tamburaški orkester**
Nedelja, 4. julij: **TRŽNI DAN + zabava z ansamblom Saša Avsenika**